

Delårsbokslut

2025-08-31 med prognos 2025

Vårgårda
kommun

Innehållsförteckning

Politisk verksamhet 3

Utvecklande skola.....	3
Hållbar miljö.....	3
Attraktivt boende.....	4
Konkurrenskraftigt näringsliv	4
Intern utveckling.....	4
Kommunfullmäktiges beredningar	5
Servicenämnden personal/ekonomi.....	5

Förvaltningsberättelse 6

Händelser av väsentlig betydelse	6
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	9
Balanskravsresultat.....	12
Väsentliga personalförhållanden.....	13

Målluppföljning per den 31 augusti 15

Dokumentets struktur	16
Fokusområde Hållbar miljö.....	16
Fokusområde Attraktivt boende.....	21
Fokusområde Utvecklande skola.....	25
Fokusområde Social hållbarhet – omsorg och fritid	33
Fokusområde Konkurrenskraftigt näringsliv	38
Fokusområde Hållbar ekonomi och finansiering	41
Fokusområde Kultur och arbetssätt.....	44
Gemensamma fokusområden kopplade till de sociala hållbarhetsmålen	50
Uppföljning av uppdrag till förvaltningen	54

Ekonomisk redovisning 55

Finansanalys	55
Resultaträkning	57
Balansräkning.....	58
Ekonomiska nyckeltal	59
Noter.....	60
Driftsredovisning, nettokostnader.....	63
Investeringsredovisning	71
Avgiftsfinansierad verksamhet.....	74

Begreppsförklaringar 76

Politisk verksamhet

Även 2025 präglas av de föregående årens osäkerheter utifrån lågkonjunktur och inflation. Vårgårda fortsätter växa vilket är positivt och ger kommunen förutsättningar att stå starkt inför framtiden. Skatteintäkterna ökar inte i förväntad takt trots ökat invånarantal, vilket påverkar kommunens ekonomi. Räntesänkningar väger till viss del upp för skatteunderlagets minskning.

Den nya visionen antogs i juni: "Vårgårda-här lyckas vi tillsammans!". Visionsarbetet samlade ett stort antal tankar om framtidens Vårgårda och nu börjar arbetet med att sprida visionen och återkoppla till de över 1000 personer som deltagit i arbetet.

I juli tog Försvarsmakten beslut om att utöka påverkansområdet för Remmene skjutfält vilket påverkar en avsevärd del av möjligheterna till utveckling i kommunen. Kommunen har på olika sätt, tillsammans med länsstyrelsen i Västra Götaland, försökt påverka utbredningen av området, men Försvarsmakten har inte ändrat något och på mycket vaga grunder tagit beslutet som nu gör att bostadsbyggande och annat i princip omöjliggörs. Kommunen kommer under hösten att försöka påverka ytterligare i ärendet och en skrivelse är sänd till Försvarsmakten och länsstyrelsen.

Utvecklande skola

Utbildningsutskottet fortsätter att fördjupa sig i skolverksamheten i Vårgårda. Resultaten i årskurs nio har vänt. Den nedåtgående trenden och arbetet med trygghet och studiero visar positiva effekter i elevenkäterna. Fler elever är i skolan, frånvaron minskar. Arbetet med att fortsätta höja resultaten har varit kommunstyrelsens och utskottets fokus under lång tid och lär så fortsätta vara framåt.

Hållbar miljö

En miljöstrategi är antagen och kommunstyrelsen följer arbetet med denna och de klimatlöften kommunen antagit. Den 31 augusti var 60 procent av de antagna löfterna genomförda helt eller delvis. Vårgårda fortsätter att vara en aktiv kommun med höga ambitioner inom området hållbar miljö. Vårgårda kommun är mycket stolta över sitt återbruk av möbler som hittills sparat kommunen över 3 miljoner i inköp av möbler. Verksamheten som kallas Returgården, finns på Viaduct och ger förutom ekonomiska vinster sysselsättning till personer utanför arbetsmarknaden och miljövinster i form av mindre förbrukning av material.

Attraktivt boende

Bygghandlet av bostäder i Vårgårda har stannat av de senaste åren med hänsyn till lågkonjunkturen. Inom de närmaste åren ligger ett antal detaljplaner för bostadsbyggande i planen, till exempel har detaljplanen för Hallaberget gått ut på samråd och tidigt samråd har genomförts för kvarteret Katten.

På Flaskeberget finns beslut om markanvisningstävling och i Hol ska ett tidigt samråd genomföras för kommande detaljplan. Byggnation av nytt särskilt boende vid Kullingshemmet är påbörjad och kommunstyrelsen följer arbetet.

I samband med att kommunen påbörjade fördjupad översiktsplan för Hol blev det efter ett tag påtagligt att kommunen behövde en ny översiktsplan för hela kommunen. Det arbetet är nu påbörjat och flera dialoger planeras genomföras i kommunen, där invånare kan medverka och tycka till om framtidens Vårgårda.

Arbete med detaljplaner för verksamhetsmark pågår på Vårgårda Norra, och är startat i både Vårgårda Västra (Degrabo) och Vårgårda Östra (vid återvinningscentralen) Kommunen har också köpt mark i Hoberg som på sikt kan bli aktuellt för detaljplan.

Konkurrenskraftigt näringsliv

Vårgårda har över tid starka resultat i Svenskt Näringslivs ranking om bästa företagskommun och ser att framgångsfaktorn är ett nära samarbete med näringslivet utifrån syfte och behov.

Behovet av eleffekt i Vårgårda oroar fortsatt och kommunen tillsammans med de största elförbrukande företagen har projekt i gång för att försöka att framför allt stärka upp elnätet men också att företagen kan byta effekt med varandra, två projekt är påbörjade tillsammans med Innovatum Science Park.

Intern utveckling

Från januari 2025 har Vårgårda en egen personal- och ekonomienheten för första gången sedan 2014. Under hösten startar ett arbete med att ta fram en värdegrund för kommunen, en värdegrund som är kopplad till visionen. Det kommer att ske i dialog och samskapande med medarbetare. Personalenheten håller ihop arbetet.

Ett projekt med fokus på kvinnors hälsa har startat upp där medarbetare fått möjlighet att delta i kunskapshöjande föreläsningar, utvärderingar visar att detta varit mycket uppskattat. Projektet fortsätter även under 2026.

Kommunfullmäktiges beredningar

En beredning om politisk organisation är pågående och har sin första fullmäktigedebatt i september. Beredningen ser över nuvarande politisk organisation och ska ge förslag på om nuvarande organisation med en nämnd ska vara kvar eller om Vårgårda ska återgå till flera facknämnder med verksamhetsansvar.

Servicenämnden personal/ekonomi

Beslut är fattat i både Herrljungas och Vårgårdas kommunfullmäktige att från och med 2027 övergå i avtalssamverkan i de delar som är gemensamma mellan kommunerna. Arbete pågår för att verkställa beslutet och idag finns bara löneenheten och ekonomisupport kvar i nämndens verksamhet.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Vårgårda kommuns verksamhet. Delårsbokslutet omfattar perioden januari till augusti 2025.

Händelser av väsentlig betydelse

Vårgårda kommun har hittills under året haft följande väsentliga händelser:

- Kommunens största projekt hittills – nytt äldreboende har påbörjats.
- Beslut om personal- och ekonomienhet i egen regi har verkställts våren 2025
- 52 nya företag har registrerats i kommunen
- En ny vision har antagits
- Ny grafisk profil framtagen och beslutad
- Ny socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025
- Vårgårdas invånarantal fortsätter att öka.

Den kommunala koncernen

Förutom Vårgårda kommun består den kommunala koncernen av Räddningstjänstförbundet Alingsås och Vårgårda samt Vårgårda Bostäder AB.

Vårgårda Bostäder AB

Vårgårda Bostäder AB är ett kommunalt bostadsföretag som äger och förvaltar fastigheter i Vårgårda kommun.

Mål och måluppfyllelse

Ändamålet med Vårgårda Bostäder AB:s verksamhet är att i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i kommunen. Verksamheten skall bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolaget skall vara ett instrument för ägaren att verkställa bostadspolitiska beslut vad gäller att trygga den framtida bostadsförsörjningen, verka för integration samt ökad valfrihet och inflytande i boendet.

Nyckeltal Vårgårda Bostäder AB	Bokslut 240831	Bokslut 250831
Nettoomsättning, mnkr	46,5	48,6
Rörelseresultat, mnkr	7,7	5,5
Årets resultat, mnkr	2,0	0,7
Nettoinvesteringar, mnkr	6,4	4,0
Antal lägenheter	748	748
Uthyrningsgraden bostäder %	99,7	99,8
Antal lokaler	35	35
Uthyrningsgraden lokaler %	86,0	84,4
Flyttningsfrekvens %	12,5	12,7
Soliditet %	6,1	5,7
Antal anställda	14	13

Tabell: Nyckeltal Vårgårda Bostäder AB

Räddningstjänstförbundet Alingsås och Vårgårda

Räddningstjänstförbundet styrs av en politiskt vald styrelse, kallad direktionen. Ledamöterna i direktionen utses av respektive kommuns fullmäktige varje mandatperiod. Direktionen sammanträder fem gånger per år och handlägger övergripande frågor om mål och inriktningen för verksamheten. Politikerna fördelar även de ekonomiska resurser som krävs för finansiering av förbundet och dess verksamhet.

Alingsås kommun representeras av fem ledamöter och har alltid ordförandeposten. Vårgårda kommun representeras av fyra ledamöter och har posten som vice ordförande.

Då Vårgårda kommuns andel av Räddningstjänstförbundet är 22 procent ingår inte förbundet i de sammanställda räkenskaperna.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsfaktorer som påverkar resultatet

Svenska marknaden

SKR prognostiserade i slutet av 2024 att lågkonjunkturen började vända och skulle ta fart under 2025. I augusti ser dock återhämtningen ut som att den kommit av sig. Fortfarande tror SKR på att återhämtningen är i balans till 2026, men BNP-tillväxten och arbetsmarknaden för 2025 är svagare än förväntat.

Befolkningsutveckling

Antal invånare i kommunen uppgick den 30 juni till 12 485 (12 461) personer vilket är en ökning med 24 personer sedan juni 2024. Vid årsskiftet uppgick befolkningen till 12 474 personer. Under det första

halvåret har befolkningsutvecklingen varit positiv, befolkningen i kommunen har ökat med totalt 26 personer. Födelsenettet är -5. Flyttnettöt är positivt med 30 fler inflyttade jämfört med utflyttade.

Arbetsmarknaden

Enligt Arbetsförmedlingens statistik var 315 (319) personer arbetslösa i Vårgårda den sista juli, vilket innebär 4 personer färre än vid samma tidpunkt föregående år. Av dessa var 174 (178) personer öppet arbetslösa medan 141 (141) personer omfattades av program med aktivitetsstöd. Antalet arbetslösa ungdomar upp till 24 år uppgick vid samma period till 53 (47) personer vilket är en ökning med 6 personer jämfört med samma tid föregående år. Av dessa var 35 (24) öppet arbetslösa medan 18 (23) personer omfattades av program med aktivitetsstöd.

Vårgårda bostäder AB

Bolagets ekonomi är stabil men begränsad, vilket innebär att det inte finns utrymme för större investeringar. Bolagets fokus ligger på att förvalta och ta hand om de fastigheter som redan existerar, med prioritet på underhåll och åtgärder som säkerställer ett långsiktigt hållbart bestånd.

För att skapa handlingsutrymmet framåt finns i grunden ett inriktningsbeslut som styrelsen tog 2021; detta gäller fortfarande. Dialog kring detta sker kontinuerligt med Vårgårda kommun som ägare.

Vårgårda kommun

I samband med framtagande av budget görs ett antagande om invånarantal i kommunen. Trots att invånarantalet är fler än budgeterat ger SKRs prognos ett sämre ekonomiskt utfall.

Utöver att kommunens planerade intäkter inte växer som förväntat ökar dessutom verksamheternas kostnader mer än budgettilldelningen.

Kommunen har fortsatt stora investeringsbehov och en hög investeringsbudget för 2025. Utförandet hakar dock efter och prognosen är 42 procent av budgeten utnyttjas under året. Det höga investeringsbehovet de kommande åren gör att kommunens låneskuld kommer öka successivt. För året var prognosen att ta 130 mnkr i nya lån. Hittills i år har dock inget nytt lån behövts i och med att utfallet på investeringarna inte kommit i gång som planerat.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Måluppföljning per 31 augusti

Inför 2024 antogs nya inriktningsmål av kommunfullmäktige, där styrningen förändrades till att fokusera mer på effekter för de som bor, lever och verkar i Vårgårda. Målen präglas av systemsyn och att från invånarens perspektiv se verksamheten som en helhet, som samverkar för att nå ett gemensamt syfte. Dialog mellan politik och förvaltning behöver ske löpande för att utforma uppföljningen så tydligt som möjligt. Vid bedömning om inriktningsmålet är uppnått görs en bedömning utifrån följande fyra nivåer: icke godtagbar nivå, godtagbar nivå, god nivå eller mycket god nivå.

Samlad bedömning av måluppföljningen

Uppföljningen av de sju inriktningsmålen visar på:

Hållbar miljö – god nivå

Attraktivt boende – godtagbar nivå

Utvecklande skola - godtagbar nivå

Social hållbarhet – omsorg och fritid - god nivå

Konkurrenskraftigt näringsliv – mycket god nivå

Hållbar ekonomi och finansiering – icke godtagbar nivå

Kultur och arbetssätt - god nivå

Förvaltningens samlade bedömning är att Vårgårda kommun uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning, då sex av sju inriktningsmål i budgeten bedöms vara uppfyllda. Dessa mål speglar kommunens prioriterade utvecklingsområden och är centrala för att uppnå en långsiktigt hållbar verksamhet.

Det mål som ännu inte är uppfyllt är målet för Hållbar ekonomi och finansiering. Förvaltningen har identifierat detta som ett utvecklingsområde och har vidtagit åtgärder för att stärka måluppfyllelsen. Utvecklingen går i rätt riktning, vilket tyder på att insatserna har effekt.

Bedömningen av måluppfyllelse baseras på:

- De aktiviteter som genomförs i verksamheterna för att bidra till respektive mål.
- Analys av resultat och nyckeltal som följs över tid.
- En samlad värdering av måluppfyllelse i relation till kommunens styrmodell och budget.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunkoncernens resultat

utfall per den 31 augusti

Kommunkoncernens resultat per augusti 2025 uppgår till 20,0 mnkr, jämfört med samma period föregående år är det en förbättring med 10,8 mnkr. Förbättringen består av att skatteintäkterna och generella bidrag ökar med 22,2 mnkr medan verksamhetens nettokostnader enbart ökar med 11,5. mnkr.

Vårgårda bostäder AB:s resultat uppgår till 0,7 mnkr. Hyresintäkterna ökade med 2,1 mnkr, 5,0 procent jämfört med samma period 2024. Kostnaderna ökar med 2,1 mnkr, 7 procent och avskrivningarna med 1,3 mnkr, 12 procent. Bolaget följer underhållsplanen.

Kommunkoncernens prognos

prognos per den 31 december

Kommunkoncernens prognos uppgår till 7,1 mnkr, jämfört med helårsprognosen i augusti 2024 är det en försämring med 2,2 mnkr. Det prognostiserade lägre resultatet beror på höga ränte- och pensionskostnader.

Kommunens resultat

utfall per den 31 augusti

Kommunens resultat per augusti 2025 uppgår till 19,5 mnkr, jämfört med samma period föregående år är det en förbättring med 12,2 mnkr.

Verksamhetens intäkter har minskat med 4,3 mnkr (-3 procent) jämfört med samma period föregående år. Förändringen beror dels på att kommunen från och med 2025 inte säljer ekonomi/personal i samma omfattning till Herrljunga då större delen av servicenämnden delats upp och numera ligger inom respektive kommun. Dels beror förändringen också på återkrav från Försäkringskassan som minskar bidragsintäkterna med 4,4 mnkr.

Verksamhetens kostnader har ökat med 1,9 mnkr (0,3 procent) jämfört med föregående år. Kommunen har minskade kostnader för pensioner samt för externa lokaler. Främst för förskola där externa moduler sagts upp och där lokaler byggts i egen regi och istället kostar i form av kapitalkostnader. Lönekostnader exklusive PO-kostnader har ökat med 1,0 mnkr (0,3 procent) jämfört med samma period föregående år. Verksamhetsområden som stödfunktioner, förskola/grundskola och vård och omsorg minskar sina kostnader medan övriga verksamheter ökar. PO-kostnaderna ökar med 4,9 mnkr (4,5 procent) Detta beror främst på ökad särskild löneskatt på pensioner.

*Kommunens prognos**Prognos per den 31 december*

Kommunens prognostiserade resultat uppgår till 6,9 mnkr, 0,74 procent av skatter och bidrag. Jämfört med helårsprognosen i augusti är det en försämring med 0,9 mnkr. Kärnverksamheterna prognostiserar ett underskott på 7,4 mnkr, där återkrav från Försäkringskassan är 4,5 mnkr. Vård och Omsorg har en negativ prognos om 4,5 mnkr medan resterande verksamheter ligger med mindre avvikelser.

Avskrivningar

För perioden januari-augusti uppgår avskrivningskostnaderna till 32,3 mnkr (28,5 mnkr) vilket är 3,8 mnkr högre än vid motsvarande period föregående år. De ökade avskrivningskostnaderna har hållit i sig under flera år och beror på att kommunen aktiverar och slutför fler investeringsprojekt än vad som skrivs av.

Prognosen visar att avskrivningarna kommer att uppgå till 49,7 mnkr, det innebär en negativ budgetavvikelse på 3 mnkr. Orsaken till avvikelsen är att införande av finansiell leasing avseende fordon och moduler inte funnits med i simuleringen av kapitalkostnader till budget 2025.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Prognosen för skatter och generella statsbidrag har en negativ avvikelse mot budget med 3,5 mnkr. De generella statsbidragen och utjämningen är bättre än budgeterat och beror främst på högre regleringsbidrag, medan skatteintäkterna är sämre än budgeterat och detta beror främst på en försämrad skatteunderlagsutveckling i Sverige som helhet. Prognosen är en försämring 6,4 mnkr jämfört med föregående prognos.

I budget 2025 har skatteintäkter och generella bidrag beräknats utifrån antagande om att befolkningen i Vårgårda kommun är 12 428 personer. Skatteprognosen från SCB visar att befolkningen per 1/11 2024 är 12 467 personer, vilket är 39 personer fler än budget.

Uppgifterna om skatteprognos baseras på SKR:s skatteprognos ifrån 2025-08-21, cirkulär 25:32

Finansnetto

De finansiella intäkterna består framför allt av utdelning från Kommuninvest och borgensavgifter för det kommunala bolaget.

Prognosen pekar på en budget i balans motsvarande 2,0 mnkr.

De finansiella kostnaderna utgörs framför allt av räntekostnader på lån och räntekostnader för pensionsskuld.

Prognosen för de finansiella kostnaderna har en positiv avvikelse mot budget med 2,5 mnkr. Förbättringen avser lägre räntekostnader där viss del kommer av att räntan är något lägre än budgeterat men till större del på grund av att låneskulden inte ökat i samma takt som planerat

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och regioner. Balanskravet är definierat så att intäkterna ska överstiga kostnaderna, det vill säga resultatet ska vara positivt. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmaste tre åren.

Prognostiserat resultat visar på ett positivt resultat med 6,9 mnkr. Det innebär att Vårgårda kommun uppnår balanskravet.

Balanskravsutredning, mnkr	2023	2024	Prognos 2025
= Årets resultat enligt resultaträkningen	6,1	0,7	6,9
- Samtliga realisationsvinster	-2,0	-	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4,1	0,7	6,9
- Reservering av medel till resultatreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	4,1	0,7	6,9

Tabell: Vårgårda kommuns balanskravsutredning

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas i förhållande till ordinarie arbetstid och omfattar även timavlönade.

Redovisning av sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetstid i procent	Jun 2024	Jun 2025
Total sjukfrånvaro		
Total sjukfrånvarotid	7,55	7,81
<i>för kvinnor</i>	8,46	8,57
<i>för män</i>	4,01	4,95
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)		
Total sjukfrånvarotid	47,82	47,20
<i>för kvinnor</i>	50,03	49,47
<i>för män</i>	29,69	32,46

Den totala sjukfrånvaron uppgår till 7,81 procent, vilket innebär en viss ökning jämfört med motsvarande period föregående år.

Långtidssjukfrånvaron står för nära hälften av den totala frånvaron, med en tydligt högre andel bland kvinnor. Det har skett en svag nedgång i den längre sjukfrånvaron, vilket är positivt även om förändringen är begränsad.

För att möta frånvarons utveckling har vi startat upp ett arbete med att implementera friskfaktorer från Suntarbetsliv i vardagen, såsom delaktighet, tydliga mål, stöd från chef och kollegor, återhämtning och balans. Arbetsmiljö lyfts i verksamhetsdialoger som en strategisk fråga, där perspektiv kopplade till arbetsmiljö delas utifrån ett givet frågebatteri. För att stärka samverkansdialogen ytterligare, mellan chef, medarbetare och fackliga parter, planeras initialt gemensamma utbildningsinsatser kopplat till samverkansprocessen. En väl fungerande samverkan bidrar till att göra verksamheten bättre rustad att möta framtidens utmaningar.

Syftet med dessa olika insatser är att skapa samsyn och ge konkreta verktyg för att förebygga och hantera sjukfrånvaro

Andel heltidsanställda tillsvidareanställda

Heltid/deltid tillsvidareanställda i procent	Jun 2024	Jun 2025
Andel heltidsanställda	93,45	93,72
<i>varav kvinnor</i>	<i>93,02</i>	<i>93,52</i>
<i>varav män</i>	<i>95,26</i>	<i>94,59</i>

Under perioden har andelen heltidstjänster fortsatt att öka, vilket är en tydlig trend sedan 2020. Denna utveckling är ett resultat av kommunens politiska beslut att erbjuda heltid som norm, med syfte att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare, främja jämställdhet och skapa bättre förutsättningar för kontinuitet och effektiv bemanning i verksamheterna.

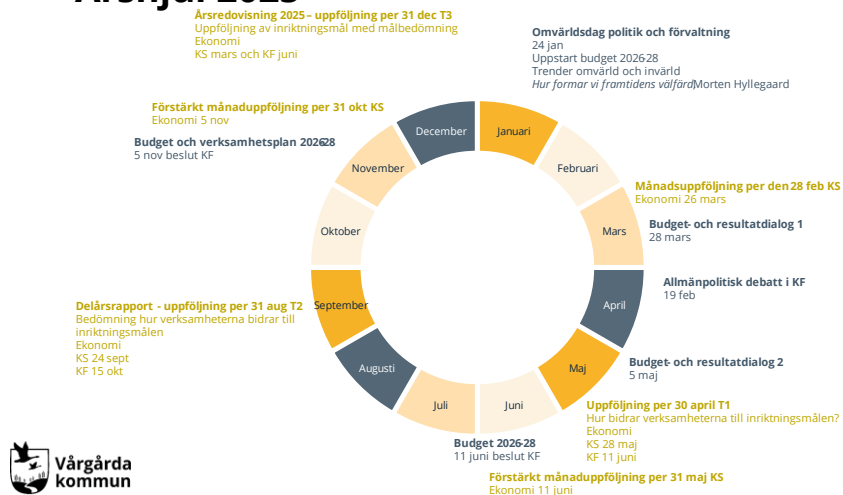
Samtidigt noteras att andelen heltidsanställda män minskar. Det kan finnas flera bakomliggande faktorer, såsom skillnader i yrkesgrupper, arbetstidsönskemål eller tillgång till heltidstjänster inom olika verksamhetsområden. För att säkerställa att heltid som norm får ett jämställt genomslag i hela organisationen kommer utvecklingen följas vidare.

Måluppföljning per den 31 augusti

Under året följs verksamheten upp mer fördjupat vid tre tillfällen; måluppföljning per den 30 april, delårsrapport per den 31 augusti samt årsredovisning per den 31 december. Förvaltningen gör inför dessa tillfällen en måluppföljning som omfattar samtliga verksamhetsområden och utfallet per den 31 augusti 2025 sammanfattas nu i denna rapport.

Delårsredovisning per den 31 augusti 2025 innehåller en beskrivning av hur verksamheterna arbetar för att bidra till att uppnå de mål och effekter som anges i kommunens budget och verksamhetsplan. Redovisningen omfattar både en analys av resultat och effekter av genomfört arbete samt en prognos för måluppfyllelse. Utifrån analysen presenteras även identifierade åtgärder för fortsatt utveckling. Arbetet baseras på en systematisk verksamhetsuppföljning, där planering och genomförande följs upp genom analys och förbättringsinsatser.

Årshjul 2025

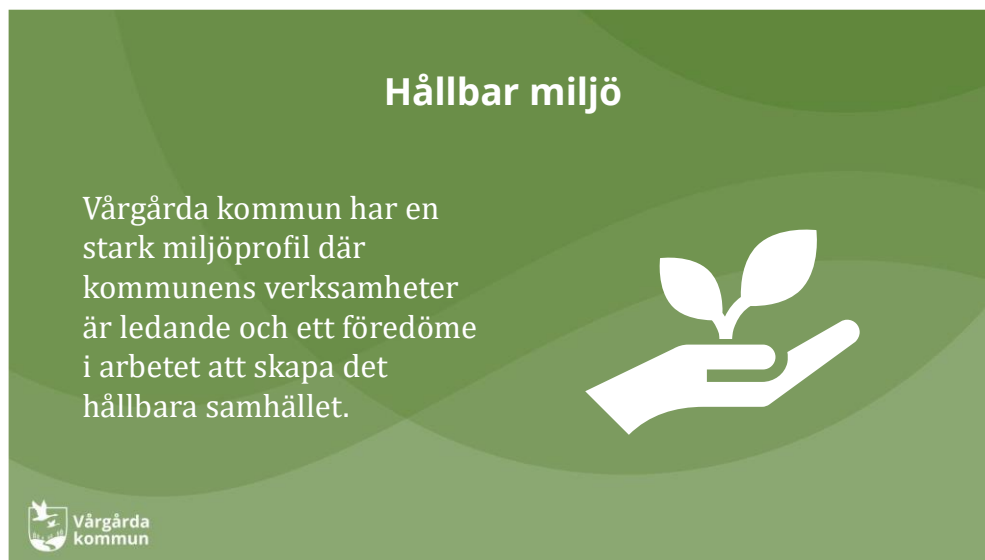

Dokumentets struktur

Inom varje målområde redovisas måltext från Budget och verksamhetsplan 2025–2027 (kursiverad).

I förhållande till några av målen genomförs uppföljningar genom internkontroll, bland annat avseende närvarouppföljning samt arbete för att motverka diskriminering. Detta tydliggörs i en särskild rubrik i anslutning till målets nyckeltal. Förbättringsåtgärderna som genomförs utifrån internkontrollgranskningarna ska bidra till att verksamheten uppnår sina mål och att detta sker så kostnadseffektivt som möjligt, att tillgångar skyddas och oönskade händelser och effekter undviks.

Fokusområde Hållbar miljö

Stark miljöprofil

Vårgårda har en stark miljöprofil där långsiktighet och helhetssyn tillsammans med tydliga mål och strategier skapar förutsättningar för det hållbara Vårgårda. Kommunens nya miljöstrategi förväntas antas under perioden och den pekar ut riktningen för kommunens arbete.

Kommunen är ett föredöme

Vårgårda kommun vill vara ett föredöme och inspirera medborgare, företag och föreningar i att hjälpa till att nå inriktningsmålet. Strategin för det arbetet tar avstamp i kommunens miljöstrategi. Kommunen har ansvar för och kontakt med medborgare i alla åldrar och det är därför viktigt att kommunen är ett föredöme och påverkar genom faktiska handlingar.

När det gäller klimatlöften, som är en del av de mål som Västra Götalandsregionen antagit, har Vårgårda kommun antagit fler mål än de flesta andra kommuner i regionen.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Arbete sker utifrån antagna Klimatlöften och Miljöstrategin. Klimatlöftena har utvärderats i förvaltningen och resultatet har presenterats för kommunstyrelsen i augusti. Förvaltningen konstaterar att utveckling sker inom flera områden. 60 procent av de 24 antagna klimatlöftena anses ha uppfyllts. Områden där det återstår en del insatser för att komma igång är kring inköp och samhällsplanering.

En handlingsplan har tagits fram med prioriterade åtgärder för 2025–2026 för samtliga verksamheter. Samtidigt pågår arbete i de verksamheter där det finns ett tydligt uttalat ansvar för åtgärderna.

Energieffektiviseringsåtgärder genomförs löpande i samband med renoveringar och fastighetsunderhåll och samverkan sker med bostadsbolaget för att öka kunskaps- och erfarenhetsutbytet samt hitta gemensamma uppföljningssystem.

Specialkompetens finns vad gäller upphandling med klimathänsyn hos kommunens upphandlare, vilket säkerställer klimatsmarta inköp.

Det nya äldreboendet planeras att bli Svanen-märkt. Svanenmärkta byggnader granskas utifrån ett helhetsgrepp som omfattar bland annat val av byggmaterial (får inte innehålla ämnen som är skadliga för miljö eller hälsa), energianvändning (byggnaden måste ha lägre energiförbrukning än myndigheternas krav) och inomhusmiljö (krav på god ventilation, dagsljus, låga bullernivåer och fuktsäkerhet)

Som fördelar kan nämnas bättre inomhusmiljö för boende och personal med fokus på hälsa, komfort och säkerhet, lägre klimatpåverkan (både vid byggnation och under drift), hög kvalitet och långsiktig hållbarhet samt en tydlig miljöprofil som stärker kommunens arbete med hållbar utveckling.

Kommunen genomför ett löpande utbyte av vattenmätare för att möjliggöra fjärravläsning. Denna digitalisering innebär att mätvärden kan samlas in automatiskt och i realtid, vilket ger betydligt bättre kontroll över vattenförbrukningen. En viktig fördel med fjärravläsning är att även mindre vattenläckor kan upptäckas tidigt, vilket minskar risken för skador och onödiga kostnader. Det bidrar också till ett mer effektivt underhållsarbete och en hållbar resursanvändning. Genom att modernisera vattenmätningen stärker kommunen både sin krisberedskap och sin förmåga att arbeta förebyggande inom VA-området.

Andelen svenskproducerade livsmedel i kommunens verksamheter uppgår till 69 procent under årets två första kvartal, mätt i kronor. Historiskt sett ökar andelen under hösten, då tillgången på svenska frukter och grönsaker är som störst. Det innebär att andelen svenskproducerat sannolikt kommer att stiga under årets tredje och fjärde kvartal.

Kommunens måltidsverksamhet arbetar aktivt för att minska matsvinnet. Insatser pågår både för att reducera tallrikssvinn – det vill säga den mat som serveras men inte äts upp – och för att minska svinnet i själva tillagningsprocessen. Genom förbättrade rutiner, ökad medvetenhet och uppföljning strävar verksamheten efter att använda resurserna mer hållbart och effektivt.

Vårgårda kommun fortsätter arbetet med att ställa om fordonsflottan i linje med miljöstrategin och Klimat 2030:s rekommendationer. Enligt dessa riktlinjer (Klimat 2030) räknas endast helt batteridrivna elbilar, biogasfordon och vätgasfordon som fossilbränslefria inom kategorin personbilar och lätta lastbilar.

I dagsläget är 50 procent av kommunens lätta fordon fossilbränslefria, vilket motsvarar 31 av totalt 62 fordon. Statistiken avser koncernen och Vårgårda Bostäder AB har enbart elfordon.

Tidigare har även hybridbilar räknats in, men eftersom dessa drivs både med el och bensin klassas de inte längre som fossilbränslefria enligt de nya kriterierna. Den uppdaterade beräkningsmetoden ger en mer träffsäker bild av kommunens omställning.

Elbilar är det alternativ som prioriteras framåt. Gasbilar kommer att fasas ut, då de inte längre bedöms vara ett långsiktigt hållbart alternativ. För att möjliggöra övergången till eldrift har kommunen påbörjat arbetet utifrån laddinfrastrukturplan. Under hösten installeras de första icke-publika laddstationerna för kommunens verksamhetsfordon. Därefter kommer en prioriteringsordning att tas fram för fortsatt utbyggnad av laddinfrastruktur, i takt med att fordon successivt byts ut. I höst installeras ytterligare tre laddstolpar vid Kullingshemmet med möjlighet att ladda sex bilar samtidigt.

Ett nätverk för kommunens medarbetare har startats kring hållbarhetsfrågor där erfarenheter delas och sprida goda exempel mellan verksamheterna. Kommunen anordnar också Hållbarhetsfredagar en gång per månad med olika teman, bland annat har temat varit odling och avfall.

Gata/park arbetar aktivt med att sprida kunskap och genomföra konkreta åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden i kommunen. Ett exempel på detta är att omvandla delar av kommunens grönytor till ängsmark. Genom att skapa miljöer där fler växt- och

djurarter kan trivas bidrar kommunen till ett mer robust ekosystem, vilket är avgörande för både naturens och människans långsiktiga välmående. Biologisk mångfald är en nyckelfaktor för att motverka effekterna av klimatförändringar, främja pollinering och skapa attraktiva, levande utemiljöer för invånare och besökare.

Mängden insamlat mat- och restavfall har minskat stadigt, men tyvärr skedde en viss ökning under 2024. Prognosen för 2025 är dock mycket positiv – en kraftig minskning jämfört med föregående år, och det lägsta värdet som hittills uppmäts. Mängden har minskat till 148 kg/inv (varav 34 mat och 114 rest). Värdet är omräknat enligt mall från Avfall Sverige (Avfall Web) och prognos för helår 2025.

Avfall Sverige har länge arbetat mot det så kallade 25/25-målet, vilket innebär att mängden mat- och restavfall ska minska med 25 procent till år 2025 jämfört med 2015. För Vårgårda ser prognosen för 2025 ut att landa på en minskning med 24,5 procent, vilket är mycket nära det nationella målet. På nationell nivå har Sverige till och med 2024 lyckats minska mängden mat- och restavfall med 17 procent, vilket motsvarar 187 kilo per person. Framåt ser kommunen ytterligare möjligheter till förbättring. När alla hushåll år 2027 får tillgång till fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar, är förhoppningen att utsorteringen ökar och att mängden mat- och restavfall fortsätter att minska.

Returgården fortsätter sitt viktiga arbete med att möjliggöra återbruk av möbler och inventarier inom kommunen.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 2025	Trend
Andelen svenskproducerade livsmedel i kommunens verksamheter mätt i kronor	67,2	72,6	74,0	73,3	69	
Andelen fossilfria fordon av det totala antalet personbilar och lätta lastbilar i kommunkoncernen.	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	Nytt sätt att mäta 2025	50	
Mängd insamlat mat- och restavfall, kg/invånare	158	156	151	159	148	
Energiförbrukning i kommunförvaltningens verksamheter, kilowattimmar per kvadratmeter och år (normalårsjusterat)	147,7 (minskning med 5 % mot 2020)	142,6 (minskning med 3,5 % mot 2021)	137,8 (minskning med 3,4 % mot 2022)	138,7 (ökning med 0,7%)		

Fokusområde Attraktivt boende

Mångfald av boenden

Mångfald i kommunens bostadsbestånd kan ses ur flera perspektiv. Förutsättningarna för att bosätta sig på landsbygden och i tätorten är olika, särarten i olika boendeformer och miljöer bör behållas. Det finns en tydlig efterfrågan av bostäder både på landsbygden och i tätorten och kommunen behöver balansera dessa behov och utveckla bebyggelsen i alla delar av kommunen. I tätorten behöver det finnas en planberedskap både för kommunal mark och för mark som ägs av privata aktörer. På landsbygden är det viktigt att arbeta med privata markägare och att kommunen har en effektiv och ändamålsenlig process för de som vill bygga bostäder.

Det behöver finnas en bred förankring kring de målsättningar och styrdokument som påverkar kommunens utveckling inom bostadsbyggandet, i allt från översiktlig planering till riktlinjer för bostadsförsörjning och exploatering. På så sätt kan förverkligandet av målet och dess intentioner genomföras på ett effektivt sätt.

Attraktiva och goda miljöer

För att få fler människor att vilja flytta till Vårgårda behöver arbete ske i enlighet med fokusområdena i kommunens vision. Samarbetet med bostadsmarknadens aktörer är fortsatt viktigt, genom att arbeta tillsammans stärks Vårgårdas attraktionskraft.

Försäljningen av tomter avsedda för villor har ökat kraftigt de senaste åren och det är en utmaning för kommunen att kunna planera för byggklara tomter i den utsträckning som efterfrågan har ökat. Planprogram tas fram för att säkerställa goda miljöer på lång sikt. För att ytterligare kunna leva upp till målet behöver kommunen se över framtida strategiska markköp.

För alla livssituationer

Alla invånare har behov av boende under hela livet, men behovet ser olika ut under livets gång och beroende på vilka förutsättningar och preferens man har. Målet är att man ska kunna leva och trivas i Vårgårda genom hela livet och oberoende av vilken livssituation man befinner sig i, då är det viktigt att det finns olika typer av boenden. Olika stora boendeytor, trädgårdar och upplåtelseformer kan kommunen vara med och påverka. Det finns även medborgare som, på grund av sin livssituation, har behov av mer anpassade boenden än vad som finns på den reguljära bostadsmarknaden och då behöver kommunen erbjuda den typen av anpassade boenden.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Liksom många andra kommuner påverkas Vårgårda av den svaga byggkonjunkturen, vilket har lett till en minskning i bostadsbyggandet. Dock är det avgörande att kommunen fortsätter det långsiktiga arbetet med att ta fram och uppdatera detaljplaner. Genom att ligga steget före och ha planberedskap kan kommunen snabbt möta efterfrågan när byggsektorn återhämtar sig. Detta är viktigt för att möjliggöra en hållbar tillväxt, säkerställa bostadsförsörjningen och skapa goda förutsättningar för både invånare och näringsliv.

Det finns flera förhandsbesked och startbesked som tyder på att bostadsbyggandet kan öka under nästa år – och kanske även något redan i år. För att kommunen ska kunna nå den tidigare målnivån på 65 nya bostäder per år krävs dock minst ett större bostadsprojekt.

Under årets första åtta månader har det färdigställts åtta bostäder, sex på landsbygden och två i tätorten. I tätorten var det två villor och på landsbygden var det fyra villor, ett fritidshus och en lägenhet som färdigställdes.

En ny detaljplan för bostäder på Flaskeberget har antagits med möjlighet för upp till 55 nya bostäder. Planen möjliggör såväl lägenheter som villor. Dessutom pågår arbetet med färdigställande av detaljplaner för Katten, Hol, Fagrabo Väst samt Hallaberget.

Arbetet med ny översiktsplan är uppstartat och under hösten startar perspektivinsamlingar med dialoger i hela kommunen.

Ett fortsatt minskat barnafödande, låg invandring och hög utvandring har bidragit till låg folkökning första halvåret 2025 för Sverige som helhet. Barnafödandet i Sverige har haft en nedåtgående trend under flera år. Trenden har fortsatt även under första halvåret 2025.

Enligt SCB är det vanligare med folkminskning än folkökning i kommunerna under det första halvåret. Folkmängden ökade med mer än 10 personer i 113 kommuner. Motsvarande så minskade

folkmängden med mer än 10 personer i 140 kommuner. Totalt så hade 37 kommuner en liten eller ingen befolkningsförändring där förändringen låg mellan -10 och +10 personer. Vårgårda kommuns folkmängd uppgick vid halvårsskiftet till 12 485 invånare, vilket innebär en ökning med elva personer under årets första sex månader. Under perioden föddes 54 barn, men då antalet avlidna var högre blev födelseöverskottet negativt med tio personer.

Inflyttningen till kommunen uppgick till 343 personer, medan 315 personer flyttade ut, vilket ger ett positivt flyttningsnetto på 28 personer.

Det bör noteras att sju händelser (födslar, dödsfall och flyttningar) som inträffade före den 1 januari 2025 har rapporterats först efter den 1 februari. Dessa påverkar den totala folkmängden, men redovisas inte som händelser under perioden januari–juni 2025. Därför stämmer inte summeringen av födelseöverskott och flyttningsnetto exakt överens med den faktiska befolkningsökningen.

Kyllingsleden har fått ett rejält lyft både vad gäller information och fysiska åtgärder i form av grillplats och brygga som gör det möjligt att ta sig under bron istället för att behöva korsa vägen – säkrare och mer naturnära!

Hemtjänst och hemsjukvård möjliggör att kunna ha ett gott liv i den egenvalda bostaden hela livet och kunna bo kvar även på landsbygden.

Vårgårda kommun bedriver ett aktivt vräkningsförebyggande arbete i samverkan mellan socialtjänsten och Vårgårda Bostäder AB. Syftet är att tidigt identifiera och hantera situationer som riskerar att leda till att personer förlorar sitt boende. Genom att bostadsbolaget och socialtjänsten samarbetar kring hyresgäster med exempelvis obetalda hyror eller social problematik, kan stödinsatser sättas in i ett tidigt skede. Det kan handla om ekonomisk rådgivning, kontakt med myndigheter eller andra former av stöd som gör det möjligt för individen att bo kvar.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en godtagbar nivå.

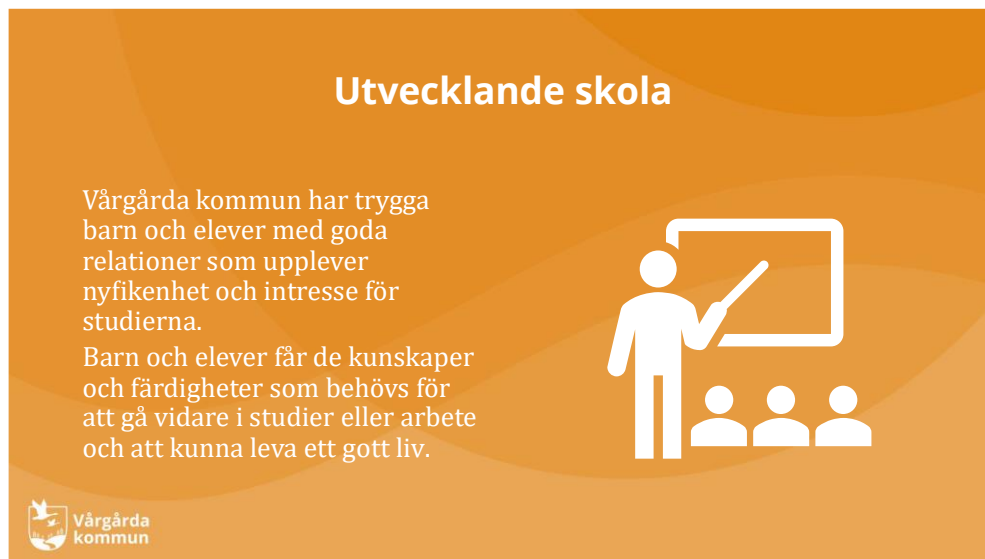
Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 2025	Trend
Antal invånare i kommunen	12 180	12 268	12 384	12 474	12 485	
Flyttnetto (skillnad mellan antal inflyttade till kommunen och antal utflyttade från kommunen)	226	71	100	86	30	
Antal nya bostäder fördelat på: - tätort/landsbygd	83/24	26/20	82/23	4/21	2/6	

Kontrollmoment inom fokusområdet som följs upp utifrån Plan för intern kontroll 2025

- Handläggningstider bygglovsärenden, följs upp per den 31 december.
- Omprövning av ärenden, följs upp per den 31 december.

Fokusområde Utvecklande skola

Trygga barn och elever med goda relationer

Alla barn och elever har rätt att känna sig trygga i skolan. Trygghet och studiero är en viktig förutsättning för att barn och elever ska trivas, lära sig saker och utvecklas. Värdegrundsarbetet ska vara levande och följas upp kontinuerligt. Alla barn och elever ska få mötas utifrån tillitsfulla relationer där alla blir sedda. Inom alla enheter ska det finnas ett aktivt arbete för att skapa trygga relationer. Närvaro är en viktig förutsättning för att lyckas i skolan. Alla enheter ska arbeta med tillgängliga lärmiljöer och utveckla arbetssätt som skapar trygghet samt främjar närvaro.

Nyfikenhet och intresse för studierna

Skolan ska gynna ett lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla förmågor, kunskaper och värden. Barn och elever ska mötas med höga förväntningar och tron på att alla kan utvecklas utifrån sina förutsättningar. Lärande sker genom att via relation och ledarskap fånga barn och elevers intresse för att därifrån utveckla verksamheten och undervisningen. Det är viktigt med ett aktivt utvecklingsarbete för att utveckla olika arbetsformer och därigenom ta tillvara elevernas nyfikenhet och intresse. Fritidshemmet tillsammans med förskoleklassen är verksamheter som likaså ska bidra till att elever utvecklar sina förmågor, kunskaper och intressen. I programteam och ämnesgrupper på gymnasieskolan identifieras årligen ett utvecklingsområde där arbetssätt utvecklas för att göra undervisningen mer intressant.

Kunskaper och färdigheter

Undervisningen ska utgöra en helhet där olika ämnen integreras för att skapa sammanhang och mening. Ett av skolans viktigaste uppdrag är att utveckla alla barns och elevers kunskaper, förmågor och färdigheter. Genom breda ämneskunskaper får barn och elever möjlighet att utveckla sitt lärande vidare. Barn och elever har olika inlärningsstilar med olika strategier för lärandet. Undervisningen ska därför vara varierad och stimulerande för alla sinnen och leda till att eleven utvecklas så långt

möjligt. Skolan ska arbeta aktivt med språk- och läsutveckling från yngre åldrar och vidare uppåt i åldrarna. Läs- och skrivförmågan ska utvecklas genom hela skolgången. Verksamhetens kvalitet ska följas upp genom ett systematiskt kvalitetsarbete som leds av rektor. Barn och elever ska ha möjligheter att utvärdera undervisningen. Enheterna ska analysera sin verksamhet för att utveckla den och vid behov förändra och sätta in rätt åtgärder. Åtgärderna ska utvärderas regelbundet.

Ett gott liv

Skolan har i uppdrag att förmedla och förankra grundläggande värden och främja barnen och elevernas lärande för att därigenom förbereda dem för att leva och verka i samhället. Skolan ska samarbeta med andra aktörer för att främja barn och elevers utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Samarbeten ska främjas med kultur- och idrottsföreningar, med bibliotek samt andra aktörer för att bidra till barn och elevers utveckling. Samarbete och samverkan med andra kommunala verksamheter, vårdinstanser och myndigheter är en självklarhet i syfte att få helhetsperspektivet kring familjers, barn och elevers behov.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Förskolan ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn i ett livslångt lärande. En ny rubrik har införts i kvalitetsrapporten – Barnen och elevernas samlade bild. Att barnens och elevernas röster blir hörda är en viktig del i arbetet med delaktighet och ett gott liv. Även god samverkan med vårdnadshavare är en nödvändighet.

Förskolan arbetar aktivt med att utveckla lärmiljöer och det systematiska kvalitetsarbetet genom projekterade arbeten. Målet är att öka barns delaktighet och inflytande i utbildningen samt att främja kunskapsinhämtning. Genom användning av så kallade processloggar har barnen fått större inflytande i utbildningen. Arbetet med reflektion tillsammans med barnen och inom arbetslagen har påbörjats. Processloggen upplevs som ett stöd när arbetet etablerats på avdelningarna och bidrar till en röd tråd i utbildningen.

Under året har förskolan och skolan träffats för att gå igenom kartläggningsmaterialet som används. Syftet är att förbättra utbildningen utifrån resultaten. Förskolan behöver fortsatt ges möjlighet att träffa skolan för att utveckla arbetet med kartläggningsresultaten, vilket skapar bättre förutsättningar för lärande och utveckling.

Planer mot diskriminering och kränkande behandling finns på samtliga skolor och revideras regelbundet. Trygghetsenkäter genomförs för att identifiera otrygga områden och situationer. Eleverna deltar i klassråd

och elevråd där frågor om social trygghet hanteras. Ordningsregler finns på alla skolor.

På flera skolor finns tillgång till kapprumsvårdar. Rastaktiviteter planeras och rast-vårdar finns på skolgården på skolorna. Detta arbete har ökat för att skapa trygg rast-verksamhet. Flera enheter deltar i satsningen "Rörelse på rast", möjliggjord genom stöd från Sparbanksstiftelsen. Verksamheten ser positiva effekter av ökad vuxennärvaro under raster, vilket bidrar till ökad trygghet för barnen. "Rörelse på rast" har haft en tydlig inverkan på både den fysiska utemiljön och utbudet av riktade aktiviteter. Insatsen främjar rörelse, samspel och en tryggare skolmiljö.

På samtliga skolor bedrivs även undervisning inom ramen för värdegrundsprogrammet Be the Hero, med stöd från Sparbanksstiftelsen. Programmet är hälsofrämjande och förebyggande, och syftar till att ge elever kunskap och verktyg för att motverka kränkningar, våld, mobbning och utanförskap. Genom interaktiva filmer och övningar skapas ett gemensamt språk och ett aktivt engagemang där eleverna uppmuntras att vara en del av lösningen.

Enligt den senaste enkäten har tryggheten bland eleverna ökat både i F-6 och 7-9. Studieron har förbättrats avsevärt på Gullhögs skolan enligt elevenkäten. Den mobilmfria skolan har haft positiva effekter, bland annat minskade kränkningar via sociala medier.

På Sundlergymnasiet fortsätter arbetet med trygghet, trivsel och studiero utifrån att dessa är förutsättningar för lärande. Arbetet har presenterats för kommunstyrelsen våren 2025. Sundlergymnasiet har fått medel från Magna International för att arbeta vidare med frågorna med fokus på jämställdhet och jämlikhet i enlighet med kommunens folkhälsoplan.

Samtliga enheter inom grundskolan har arbetat aktivt med att följa upp elevers frånvaro. För elever där frånvaron bedöms som problematisk genomförs utredningar i enlighet med gällande rutiner. Dessa frånvaroutredningar har visat sig ge effekt, då fokus riktas tydligt mot problematiken och insatser kan sättas in i ett tidigt skede.

Rapporteringen av frånvaroutredningar till huvudmannen behöver fortsatt utvecklas, men antalet rapporterade utredningar har ökat avsevärt under perioden.

Närvaron bland elever i årskurs 7-9 har förbättrats. Andelen elever med en frånvaro på mer än 20 procent har minskat från 34,3 procent (läsåret 2023/2024) till 24 procent (läsåret 2024/2025), vilket motsvarar en förbättring med 10 procentenheter. Förvaltningen avser att sänka gränsen för problematisk frånvaro till 15 procent i riktlinjerna.

Under våren 2025 har frånvaron ökat markant bland Sundlergymnasiets elever. Detta gäller för samtliga program och årskurser. Framför allt har frånvaron stigit i årskurs 1, vilket är ovanligt. Analys är påbörjad och frånvaron kommer att följas upp djupare under hösten. Rutiner kring frånvarorutiner finns, men arbetet med dessa behöver utvecklas.

På övergripande verksamhetschefsnivå finns en strategisk samverkansgrupp mellan Utbildning, Socialtjänst och Kultur och Fritid med underliggande förbättringsteam. Den strategiska gruppen är styrgrupp och förbättringsteamerna fungerar som arbetsgrupper. Det finns en arbetsgrupp riktad mot tidiga åldrar och en mot senare åldrar.

En fungerande och genomförd skolgång är en skyddsfaktor för individen och en investering för samhället. En fullgjord grundskoleutbildning ökar möjligheterna till vidare studier, yrkes- och samhällsliv, god hälsa och individuellt välbefinnande i livet.

Under hösten startas ett skolsocialt team tillsammans med Gullhögskolan och socialtjänsten. Gruppens yttersta syfte och uppdrag är att verka för att elever med skolfrånvaro eller problematisk skolfrånvaro får stöd och förutsättningar att fullgöra sin skolgång, färdigställa grundskolan med godkända betyg och uppnå behörighet för nationellt program på gymnasiet.

Teamet samverkar och genomför operativa insatser med att stödja eleven - och i förekommande fall hens vårdnadshavare - att genomföra skolgången. Metoderna är individanpassade och utgår från var den unge befinner sig. Genom stöd och gradvis återgång/ökad skolgång, och i förekommande fall kompletterande praktik, stöttas eleven att - utifrån sina förutsättningar och så långt det är möjligt - fullgöra skolgången och/eller praktik i syfte att närma sig fortsatta och/eller arbetsmarknaden.

Mentorernas uppdrag på Gullhögskolan har förtydligats och innefattar samarbete med socialtjänst kring mående och närvaro.

Förskolan och skolan arbetar aktivt med att stärka samverkan med vårdnadshavare, vilket är en viktig del i att skapa trygghet och goda förutsättningar för barnens lärande och utveckling. Dialogen sker bland annat genom föräldramöten och andra forum där vårdnadshavare ges möjlighet att ta del av verksamheten och föra samtal med pedagoger.

Under våren genomfördes möten med vårdnadshavare till blivande förskoleklasser. Dessa möten upplevdes som positiva och bidrog till en god start för barnen och ett stärkt samarbete mellan hem och skola.

Arbetet med att skapa tillgängliga lärmiljöer, tillämpa tydliggörande pedagogik och använda språkutvecklande arbetssätt fortskrider med fokus på undervisningsstrategier som vilar på evidens. Ett omtag har gjorts kring den grundläggande läsinlärningen, och lärmiljöerna har

setts över, särskilt på högstadiet. På Gullhögskolan har exempelvis vuxenledd rastverksamhet etablerats i källaren, vilket bidrar till en mer strukturerad och trygg elevmiljö.

Utvecklingen av undervisningen sker med fokus på ämnesdidaktisk kvalitet, där samarbete över ämnesgränserna är ett möjligt arbetssätt för att stärka lärandet. Kollegialt lärande främjas genom gemensam kompetensutveckling, där skolor, rektorer och utvecklingsfunktioner inom både förskola och skola deltar i litteraturstudier med inriktning på kognitionsvetenskap. Detta skapar förutsättningar för fördjupad förståelse för lärande och undervisning, och stärker den professionella dialogen.

Ett annat centralt perspektiv i undervisningens utveckling är att utgå från vad eleverna ska lära sig och hur deras kunskapsutveckling bäst kan främjas. Genom att planera undervisningen med fokus på lärandemål och effektiva inlärningsstrategier skapas förutsättningar för variation, stimulans och engagemang i klassrummet. Arbetet syftar till att möta elevers olika behov och stärka deras motivation och delaktighet i lärandet.

Arbetet med att stärka kunskapen kring olika funktionsvariationer och utveckla ett inkluderande bemötande har fortsatt. En F-6-enhet har inlett ett utvecklingsarbete under rubriken *"Från utmaningar till möjligheter"*, med målet att skapa en gemensam förståelse kring elever som utmanar. Genom att tillsammans utforska och utveckla ett framgångsrikt och hållbart förhållningssätt, strävar enheten efter att stärka bemötandet och skapa en lärmiljö där alla elever får möjlighet att lyckas. Fokus ligger på att se möjligheter i varje elev och att bygga ett professionellt förhållningssätt som gör skillnad – varje dag, för varje individ.

En annan F-6-enhet har utvecklat lektionsstrukturer som kan fungera som en ram för undervisningen. En återkommande och tydlig struktur som underlättar för alla elever, men särskilt för dem som är i behov av förutsägbara ramar. Syftet är att skapa förutsättningar för ökad självständighet hos samtliga elever, en lärarstyrd och elevaktiv undervisning som leder till lärande.

På Hols skola har handledning utförts av central elevhälsa under hela läsåret riktat mot en liten undervisningsgrupp. Syftet har varit att hitta strategier där eleverna kan få verktyg för att underlätta kunskapsinhämtningen och för att lyckas i skolan.

I förskolan har målgruppsarbetet utgått från Petri Partanens syn på att utveckla barns förmågor i förskolan specifikt de kognitiva förmågorna. Planering och uppmärksamhet som bildar de exekutiva förmågorna och hur stärks barns självreglering och impuls kontroll.

Det pågår ett arbete kring lärmiljöer, tecken och bildstöd som främjar och underlättar till inläring. Det ger barnen förutsägbarhet under dagen. I det pågående arbetet stödjer specialpedagogerna förskolan genom handledning och kompetensutveckling som ger barnen bättre förutsättningar att se sig som en som kan.

Den förstärkta satsningen på läsning har gett tydliga resultat, särskilt genom ett intensivläsningsprojekt i årskurs 7 och 8. Under en femveckorsperiod har eleverna arbetat med att stärka sin avkodningsförmåga och öka sin läshastighet – två avgörande faktorer för att utveckla läsflyt och därmed läsförståelse. Genom att mäta antalet ord per minut har skolorna kunnat följa elevernas progression och se hur en mer automatiserad läsning frigör kognitiva resurser för förståelse av innehållet.

Resultaten visar att eleverna ökat sin läshastighet, vilket förbättrar deras förutsättningar att tillgodogöra sig kunskap i alla ämnen. Arbetet med systematisk språk-, läs- och skrivutveckling fortsätter på samtliga enheter inom utbildningsverksamheten.

Matematiklärarna på Gullhögskolan har identifierat en växande utmaning när de sett en oroande trend att allt fler elever i högstadiet saknar automatiserade grundläggande färdigheter, vilket påverkar både deras självförtroende och förmåga att hantera mer komplexa matematiska problem. För att möta detta har samtliga åttondeklassare på skolan genomgått en strukturerad och intensiv träningsperiod i multiplikationstabeller under sex veckor. Vårdnadshavare har uppmuntrats att träna också i hemmet. Upplägget är inspirerat av den modell för intensivläsning som redan tillämpats med framgång i årskurs 7 och 8 där mätbara förbättringar i läsning har kunnat konstateras. Satsning inom intensivträning i matematik har gett positiva effekter. Genom att stärka elevernas grundläggande färdigheter har det skapats bättre förutsättningar för måluppfyllelse i matematik. Enheten planerar utveckla det påbörjade arbetet med intensivträning i vissa grundläggande förmågor inom matematik. Det är nödvändigt att fortsätta arbeta systematiskt inom matematikämnet på alla enheter inom utbildningsverksamheten F-9.

Stöd i matematik till de elever på Gullhögskolan som haft behov av detta har också getts av Tänkpedagogen i form av individuellt stöd samt stöd i mindre grupper. Intensivmatematik är under utveckling.

Alla enheter har ett tydligt barn- och elevhälsoarbete i form av olika modeller. Samarbete mellan grundskolan och gymnasiet har initierats gällande det medicinska ledningsarbetet.

Gymnasiet samverkar med andra instanser, t.ex. vård och socialtjänst för att stärka elevhälsoarbetet. Tillsammans med vårdens pågår ett arbete för att utarbeta gemensamma principer för skolans delaktighet vid misstanke om NPF. Detta sker inom samverkan med Boråsregionen. Ungdomsmottagningen är sedan några år tillbaka på plats i Sundlergymnasiet en gång varannan vecka. Samarbetet med socialtjänsten har utvecklats, möjlighet finns att träffa socialtjänsten för att rådgöra i ett främjande och förebyggande perspektiv.

Vårgårda kommun har tagit initiativ till att utarbeta gemensamma principer för hur skolan ska agera vid frågeställning kring neuropsykiatriska funktionshinder (NPF) som orsaksfaktor för svårigheter i elevens skolgång. Beslut förväntas ta i närvårdssamverkan Södra Älvsborg under hösten.

Gymnasiet deltar i ett projekt kallat Fokus IM som syftar till att öka anställningsbarheten hos de elever som inte blir behöriga för ett gymnasieprogram. Från hösten 2025 kommer lärarna på IM ha fler regelbundna samtal med eleverna än de som idag terminsvisa utvecklingssamtalen. Detta kommer att ske enligt en samtalsmodell kallad motiverande samtal.

Av 104 elever fick 81 elever (48 av 58 kvinnor och 33 av 46 män) gymnasieexamen, vilket motsvarar 77,9 procent. Nio fick studiebevis, två fick studiebevis, elva gjorde avbrott i studierna samt en elev har gymnasiestudier som pågår. Vad gäller meritvärde för avgångseleverna på Sundlergymnasiet är detta något högre än föregående år.

Elever som får studiebevis respektive gymnasieintyg har i allmänhet fullföljt sina studier och det är enstaka betyg som eleverna saknar för att få examen. De elever som avbryter sina studier är i sig ett större misslyckande för gymnasieskolan. De elva elever som avbrutit sina studier kan beskrivas på följande sätt:

Sju elever avbröt sina studier under första läsåret, fyra elever avbröt sina studier under andra läsåret, tre elevers skolgång har avslutats i samband med att de flyttade från kommunen/närområdet (varför kommunens information om deras fortsatta skolgång är begränsad, tre elever har fortsatt studier på folkhögskola, sex av eleverna har aldrig bott i Vårgårda och tre av eleverna bor idag i Vårgårda.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en godtagbar nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 25	Trend
Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	86	86	80	91*)	
Elevers upplevelse av trygghet i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	85	85	66	87*)	
Elevers upplevelse av stimulans i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	25	25	Sekretess **)	Uppgift saknas	
Elevers upplevelse av stimulans i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	Sekretess **)	Sekretess **)	14	48*)	
Elevers upplevelse av stöd i årskurs 5 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	81	81	74	88*)	
Elevers upplevelse av stöd i årskurs 8 (medelvärde) Andel positiva svar i %	Ny enkät från 2022	69	69	Sekretess **)	82*)	
Andelen elever i åk 3 som bedöms uppfylla målen för svenska	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	75	
Andelen elever i åk 3 som bedöms uppfylla målen för matematik	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	78	
Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 6. Totalt Flickor Pojkar	79,3 82,7 74,6	79,7 84,0 75,3	64,3 70,0 60,0	68,0 72,2 63,4	***) 73,1 79,4 67,2	
Andel (%) elever som har lägst betyget E i samtliga ämnen efter årskurs 9. Totalt Flickor Pojkar	76,0 78,3 73,8	71,8 71,4 72,2	63,2 78,1 50,0	49,3 54,3 42,6	***) 57,0 58,0 56,0	
Andel (%) elever som är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Totalt Flickor Pojkar	87,2 88,3 86,2	84,6 84,3 84,8	83,1 82,8 83,3	78,2 81,5 73,8	***) 79,5 77,0 82,0	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor Totalt Flickor Pojkar	70 78 64	73 75 72	74 80 69	79 85 71	78 83 72	
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Totalt Flickor Pojkar	71 82 63	69 67 70	70 72 69	78 83 72	****) ****)	

*) Egen enkät motsvarande Skolinspektionens enkät, men något annorlunda formulerade frågor.

**) Uppgiften redovisas inte i Kolada på grund av sekretess. Det innebär att antalet individer i underlaget är så litet att det finns risk för att enskilda personer skulle kunna identifieras, vilket strider mot gällande sekretessbestämmelser.

**) Preliminära resultat, officiell statistik publiceras i Kolada v 39.

**) Officiell statistik publiceras i Kolada v 48.

Kontrollmoment inom fokusområdet som följs upp utifrån Plan för intern kontroll 2025

- Brister i rutiner kring elevers närvaro följs upp per den 31 aug och 31 dec.
- Arbete för att motverka diskriminering, följs upp per den 31 dec.
- Brister i rutiner dokumentation kring elever i behov av särskilt stöd, följs upp per den 30 april och 31 aug.

Fokusområde Social hållbarhet – omsorg och fritid

Ett gott liv

Att leva ett gott liv Vårgårda handlar om många olika delar och är individuellt. Det finns dock delar som berör de allra flesta, att ha en fungerande skolgång eller ett arbete att gå till, att ha en god hälsa, att ha tillgång till ett umgänge med andra och att det ska finnas tillgång till olika sysselsättningar för fritiden. Detta gäller såväl de yngsta barnen, de äldsta vuxna och alla däremellan. Förutom kommunens olika ansvarsområden är föreningslivet och civilsamhället i hög grad med och bidrar till möjligheten att leva ett gott liv i Vårgårda.

Insatser av god kvalitet

En del i det kommunala uppdraget är att erbjuda behovsprövade insatser till personer som är i behov av dessa. Insatserna ska hålla en god kvalitet och vara individanpassade. Detta är ett led i att utjämna de olika förutsättningar i livet som varje individ har med sig. För att kunna erbjuda goda insatser krävs kompetenta medarbetare och uppdragstagare vilket är nyckeln till den upplevda kvaliteten.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Inom särskilt boende har det under 2025 rekryterats två nya enhetschefer, en på Vårgården och en på Kullingshemmet. Dessa har, tillsammans med ytterligare en ytterligare enhetschef arbetat med att sätta nya strukturer på boendena med fokus på att sänka sjukskrivningstalen för att medarbetare ska komma till jobbet, veta vad de ska göra, och utföra det på bästa sätt. Vad gäller sjukskrivningstalen visar siffrorna under året på en tydlig trend inom vård och omsorg där talet successivt minskats. Att ha en stabil medarbetargrupp på plats ger goda förutsättningar för att ge de boende en kvalitativ insats. Utöver detta fortsätter arbetet med att erbjuda aktiviteter alla veckans dagar, både på avdelningarna och gemensamt. En särskilt anställd medarbetare håller ihop arbetet, men det involverar alla medarbetare, och även civilsamhället som kommer till boendena i form av bland annat Väntjänsten och kyrkor. Inom HSV fortsätter arbetet med att renodla sjuksköterskeuppdragen. Det finns goda förutsättningar för detta då Vårgårda har en förhållandevis hög andel vård- och omsorgs-utbildad personal jämfört med Sverigesnittet och även snittet i Västra Götaland. Andelen varierar mellan enheterna, men som exempel kan Vårgården nämnas som ett gott exempel där 97 procent är utbildade. Utöver detta är projektet med att utbilda undersköterskor med utökad delegering (UMUD) avslutat och dessa finns nu på plats i verksamheten.

Även inom hemtjänsten finns en ny ledning på plats sedan i våras. Hemtjänsten har under året, och även tidigare år arbetat med en budget som inte varit i balans. Detta har lett till oro i verksamheten hos såväl medarbetare som chefer då fokus varit att, utan att tumma på kvaliteten, komma i ekonomisk balans. Under de senaste månaderna börjar detta arbete ge resultat och det finns en större ekonomisk stabilitet. Även inom hemtjänsten finns ett behov av att arbeta, med att sänka sjukskrivningstal och att medarbetare ska veta, och göra det som är beslutat hos den enskilde brukaren. Precis som ovan nämnts finns det en positiv trend kring sjukskrivningarna.

Inom hela äldreomsorgen har medarbetare blivit bättre på att rapportera avvikelser i syfte att förbättra verksamheten. Det beror troligtvis dels på ett nytt verksamhetssystem som gör det lättare att rapportera detta, dels på grund av genomförda utbildningsinsatser där

det klargjorts varför det är bra att göra rapporteringar. Rapporterade avvikelser är ett bra underlag för fortsatt kvalitetsarbete på såväl enheten som verksamheten i stort. Utbildning kring avvikelser planeras inom funktionsstöd och individ- och familjeomsorg.

Projekt Vilja fortlöper även 2025. Inom projektet ges insatser riktade mot personal inom vård och omsorg i syfte att stärka medarbetarskapet som en form av handledning/ coachning. Det gör också projektet Inkluderande arbetsliv där syftet är att differentiera arbetsuppgifter inom vård och omsorg, kombinerat med att ge människor som står långt ifrån arbetslivet ett första tidsbegränsat jobb inom vården.

Inom funktionsstöd har fokus fortsatt varit att arbeta med mänskliga rättigheter och, som ett led i detta, att utforma kommunikationspass till alla brukare i verksamheten. Detta för att all personal, men även anhöriga och andra yrkesverksamma ska få stöd i hur varje brukare bäst bemöts och kommuniceras med. Det sker även ett fortsatt arbete kring aktiviteter, både individuellt och i grupp för att minska ensamhetsproblematik.

Inom Individ- och familjeomsorg har fokus varit på att realisera den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1/7. Som en del i detta inleddes ett samarbete med den öppna ungdomsverksamheten där behandlare och socialsekreterare regelbundet besökte Bubblan i syfte att söka kontakt med ungdomar och avdramatisera socialtjänsten. Detta har varit uppskattat hos medarbetare på de båda enheterna och även ungdomarna. Dock är det en liten grupp som nås av denna insats och nästa steg blir därför att under hösten istället finnas på plats på gymnasiet och högstadiet. Initialt har diskussionerna förts med gymnasieskolan som är mycket positiva och detta startades upp vid höstens skolstart.

Kring de yngre barnen och deras föräldrar nås en del via den öppna förskolan, samt "Öppen förskola för språk och integration". Den senast nämnda delen av den öppna förskolan har varit ett projekt som fallit väl ut, och en ny grupp av föräldrar har hittat till verksamheten.

Verksamhetens mål är att inkludera denna i den ordinarie verksamheten för att fortsatt kunna erbjuda detta till föräldrar med svagt språk och en längre väg till egen försörjning. Utöver detta finns en god, upparbetad samverkan med BVC där medarbetare som arbetar på vårdcentralen har lätt att ge föräldrar i behov tips om såväl öppen förskola som föräldrastöd. Socialtjänsten planerar också att framöver utbilda medarbetare i föräldrastödsprogram för tonåringar.

Bemötandefrågor är ständigt aktuella inom verksamheten och inom Individ- och familjeomsorg och resursenheten har enheterna kommit långt i att involvera medarbetare i målarbetet vilket gör att

aktivitetsplaner är aktuella och levande dokument för fler än cheferna. Detta förväntas leda till engagerade medarbetare och därmed högre kvalitet för brukare. Inom myndighetsutövningen är trenden att antalet orosanmälningar minskar. Det finns fortfarande en stor andel barn och unga (under 18) i Vårgårda så det handlar inte om att barngruppen minskat. Hypotesen är att den stärkta samverkan mellan skola och socialtjänst leder till en enklare väg mellan verksamheterna, snabbare insatser och anmälningar tidigare vilket leder till att problem kan tas itu med när de är små, innan de hunnit bli alltför stora.

I samband med att ett nytt verksamhetssystem implementerades under hösten och vintern så blev allt mer av dokumentationen möjlig att föra i mobilen via en applikation. Detta ger medarbetare bättre förutsättningar att kontinuerligt dokumentera i journaler, samt ta del av aktuell information (ex genomförandeplaner) hos varje enskild brukare.

Vårgårda har även anmält sig till samtliga delar av Handslaget, som är en samverkan mellan Sveriges kommuner (via SKR), Adda och Inera. Syftet är att tillsammans skapa digitalisering möjlig i alla Sveriges kommuner. Det initiativ som var först ut är säker digital kommunikation (SDK) där myndigheter, regioner och kommuner ska ges möjlighet att kommunicera sekretessbelagd information med varandra.

Utifrån medborgarförslag har Fritidskort införts för gymnasieungdomar under sommaren 2025. Ungdomar i årskurs 1 och 2 på gymnasiet fick möjlighet att resa kollektivt hela sommaren för 100 kronor.

Fritidskortet gav möjlighet till resor med kollektivtrafiken i hela regionen under sommarlovet.

Bedömningen är att prognosen för att målet nås är god. Detta utifrån att sjukskrivningstalen minskar, det finns en hög andel utbildad personal i alla verksamheter, brukarnas nöjdhet ökar inom äldreomsorg och även delar av funktionsstöd, färre orosanmälningar av barn och unga och förhållandevis lågt antal placeringar på institution.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 25	Trend
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)						
Totalt	Statistik saknas	83	88	90	Statistik publiceras v 40	
Kvinnor		82	88	89		
Män		82	87	91		
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)						
Könsuppdelad statistik saknas pga få svarande	Statistik saknas	65	74	70	Statistik publiceras v 40	
Brukarbedömning LSS gruppboende - brukaren trivs alltid hemma, andel %						
Könsuppdelad statistik saknas pga få svarande	Statistik saknas	Statistik saknas	75	100	Statistik publiceras v 49	
Brukarbedömning LSS daglig verksamhet - brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel %						
Könsuppdelad statistik saknas pga få svarande	Statistik saknas	Statistik saknas	88	92	Statistik publiceras v 49	
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel %	0,3	0,4	0,5	Statistik publiceras v 49	Statistik publiceras v 49 2026	
Arbetslöshet statistik från Arbetsförmedlingen, andel %	4,9	4,5	3,9	5,5	5,1	
Andel elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år						
Totalt	10,1	14,7	14,9	Statistik publiceras v 46	Statistik publiceras v 46 2026	
Flickor	11,9	17,7	17,9			
Pojkar	7,9	10,7	12,2			
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7-20 år						
Totalt	16,2	19,4	21,6	Statistik publiceras v 46	Statistik publiceras v 46 2026	
Flickor	15,0	17,0	17,9			
Pojkar	17,3	21,7	25,1			

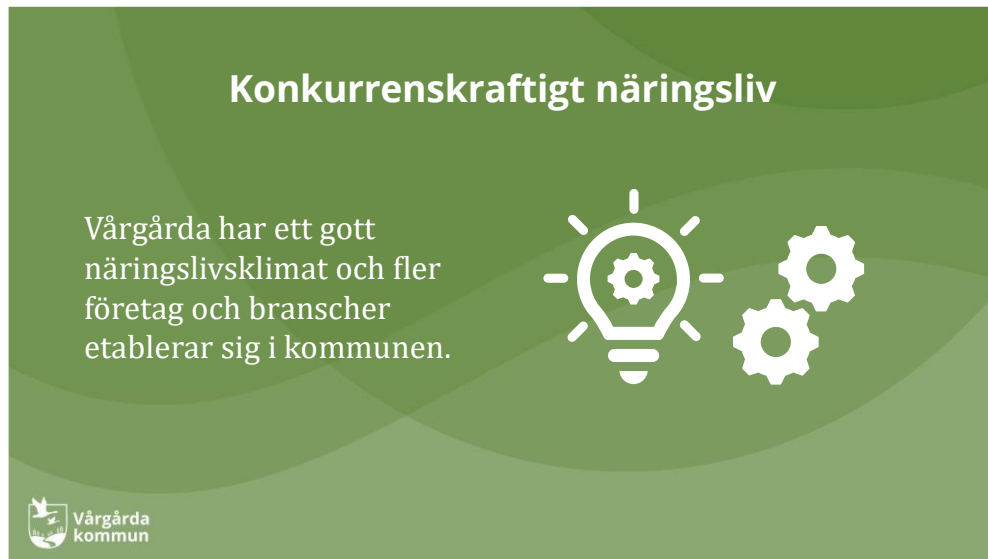
Kontrollmoment inom fokusområdet som följs upp utifrån Plan för intern kontroll 2025

Brister i dokumentation i enlighet med gällande föreskrift följs upp per den 30 april, 31 augusti samt 31 december.

- Avsaknad av fast omsorgskontakt i hemtjänst, följs upp per den 30 april, 31 augusti samt 31 december.
- Brister i hantering av avvikelser, följs upp per den 30 april, 31 augusti samt 31 december.
- Barnperspektivet i försörjningsstöd, följs upp per den 30 april samt 31 december.
- Bristande rutiner våld i nära relationer, följs upp per den 30 april, 31 augusti samt 31 december.

Fokusområde Konkurrenskraftigt näringsliv

Gott näringslivsklimat

Vårgårda har som mål att vara en ledande företagskommun, med tillgång till kompetens, mark, lokaler och möjlighet att starta nytt, driva, samverka och utvecklas. Vårgårda vill vara en attraktiv plats att driva och utveckla företag på. Näringslivsklimat påverkas av flera saker, men kommunen behöver hela tiden utveckla de processer som stödjer Vårgårdas goda näringslivsklimat och fortsätta utveckla samverkan med näringslivet.

En av framgångsfaktorerna inom området är intresseföreningen Center of Innovation (COI) som kommunen avser att fortsätta stötta i dess arbete med näringslivsutveckling. COI kan skapa gemensamma arenor och forum där samverkan mellan företag och kommun kan hjälpa till att lösa de utmaningar som näringslivet i Vårgårda står inför.

Etableringar i kommunen

Vårgårda kommun har goda förutsättningar för att attrahera etableringar av flera företag i Vårgårda. Här finns god infrastruktur och ett logistiskt attraktivt läge mitt i en mycket expansiv region. Vårgårda är sedan flera år känt för sitt goda näringslivsklimat, vilket ofta förenklar dialogen med potentiella etableringar och kan fungera som ett argument för etablering.

För att möjliggöra fortsatta etableringar ska påbörjade detaljplanearbeten färdigställas och kommunen ska möjliggöra att se över strategiska markköp för att kunna säkerställa att framtida etableringar väljer Vårgårda. Samtidigt ser kommunen positivt på de etableringar som kompletterar eller stärker kommunens befintliga näringsliv, eftersom näringslivets utveckling är en viktig del i det hållbara samhällsbygget.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Detaljplan för Vårgårda Norra kommer upp för beslut under hösten. Samtidigt pågår arbete med detaljplan för Vårgårda Väst. Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa tillgången till ny, tillgänglig industrimark som möjliggör framtida etableringar.

Genom strategiska markinköp har kommunen säkrat rådhöghet över viktiga områden, vilket stärker möjligheten att möta kommande behov.

Ett exempel är markbytet i Vårgårda Norra, som har resulterat i god kapacitet för etableringar i området. Detta innebär att Vårgårda står väl rustad att erbjuda attraktiva lägen för företag som vill etablera sig eller expandera – och därmed bidra till kommunens långsiktiga utveckling och ett starkt näringsliv.

Gemensamt arbete mellan kommunen och näringslivet kring tryggad elförsörjning fortsätter. Under våren skickades en gemensam ansökan in till Energimyndigheten för att undersöka vad som krävs för att starta och drifva en lokal industriell energigemenskap. Beslut väntas under hösten. Om projektmedel erhålls skulle det skapa bättre förutsättningar för att utveckla Vårgårdas näringsliv.

Dessutom pågår en förstudie som drivs av Chalmers industriteknik tillsammans med Innovatum Science park och näringslivet i Vårgårda och övriga Sverige. Om förstudien leder till ett beviljat projekt kan projektmedel gynna Vårgårdas företag och samverka kring elförsörjning.

Eleverna på Sundlergymnasiet ges möjlighet till att läsa en kurs i Ung företagsamhet där man får möjlighet att pröva på att driva ett företag.

Enligt resultaten på Svenskt Näringslivs årliga enkät som ligger till grund för bedömningen av näringslivsklimatet ligger Vårgårda för

sjunde året i rad det högsta sammanfattade omdömet. Enkäten som Svenskt Näringsliv genomför på våren och den näringslivsranking som presenteras på hösten är två delar av samma process. Enkäten som skickas ut till ett urval av företagare i varje kommun innehåller bl.a. frågor om kommunens service, attityder, myndighetsutövning, dialog, kompetensförsörjning och infrastruktur. Vårgårda kommun får höga betyg för service, bemötande, dialog och attityder. Resultaten från enkäten är en viktig del av underlaget till höstens ranking som publiceras 24 september.

Kommunen genomför också en nationell servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, kallad Insikt. Enkäten syftar till att mäta nöjdheten med kommunernas myndighetsutövning, främst ur företagarnas perspektiv, men även privatpersoner, ideella föreningar och offentliga organisationer kan inkluderas. Vårgårdas totalindex för Insikt har förbättrats något sen tidigare mätning. Största förbättringen är inom bygglov. Dock ses en mindre försämring inom miljö- och hälsoskydd. Enkätresultaten används för att förbättra och utveckla kommunens myndighetsutövning.

Utifrån den statistik som finns tillgänglig har det hittills under året startats 52 nya företag. Av dessa är 19 aktiebolag, 30 enskild firma, ett handelsbolag och två enkla bolag. Av dessa är sju företag registrerade som arbetsgivare. Motsvarande antal för samma period förra året var 49 nystartade företag. Nyföretagandet är av stor betydelse för den samhällsekonomiska utvecklingen, eftersom de nya företagen skapar tillväxt, sysselsättning och export.

Samverkan som sker mellan kommun och näringsliv exempel på ett arbetssätt som skapar goda resultat. Vid de perspektivinsamlingar som har genomförts i samband med framtagande av den nya visionen lyfts det fram att arbetssättet skulle kunna spridas till kommunens övriga verksamheter.

Fortsatt arbete sker för att säkra elförsörjning. Varje månad arrangeras soppluncher med olika teman och andra nätverksträffar för näringslivet. Dessutom erbjuds stöd till företag i såväl uppstartsfas som stöd till befintliga företag.

Centrumutveckling är ett prioriterat område.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en mycket god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 25	Trend
Placering i Svenskt Näringslivs företagsranking.	1	1	1	1		➡
Företagsklimat enligt Öppna jämförelser (Insikt) -totalt, index	Ny definition 2024	Ny definition 2024	Ny definition 2024	79	Statistik publiceras v 17 2026	➡
Antal nystartade arbetsställen per 1000 invånare, 16-64 år	19,0	16,0	11,6	12,9	Statistik publiceras v 8 2026	➡

Fokusområde Hållbar ekonomi och finansiering

Hållbar ekonomi och finansiering

Vårgårda kommun har en god ekonomisk hushållning med en hållbar ekonomi och finansiering.

Varje generation bär under sin livscykel kostnaderna för den service den konsumerat.

Det innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

Hållbar ekonomi och finansiering

Hållbar ekonomi och finansiering innebär att resursfördelning i Vårgårda kommun sker utifrån ett långsiktigt hållbart perspektiv. Enligt SKR:s ekonomirapporter som ges ut regelbundet ökar gapet mellan möjlig finansiering och behovet av service i kommunerna i framtiden. En väg att minska detta gap och få en hållbar ekonomi är att öka kvaliteten, se över vad som skapar värde för kommuninvånarna och hitta kvalitetsbristkostnader. I detta arbete är kommunens ledare och medarbetare mycket viktiga.

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning handlar om att skapa förutsättningar för långsiktigt god ekonomi i all kommunens verksamhet och att kommunens investeringar till största del kan finansieras med egna medel. Det ekonomiska resultatet i Vårgårda kommun ska över tid uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Varje generation bär kostnaderna

God ekonomisk hushållning innebär att ekonomisk och verksamhetsmässig planering ska göras på ett sätt som upprätthåller en ekonomisk balans som beaktar både nuvarande och framtida generationers behov. Varje generation ska betala för sin förbrukning. En effektiv och ändamålsenlig verksamhet för dagens invånare ska säkerställas utan att ackumulera skulder som utgör en börda för framtida generationer.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Kommunens prognostiserade resultat för 2025 motsvarar 0,74 procent av skatte- och bidragsintäkter. Målsättningen är att nå ett resultat om 2,0 procent över innevarande treårsperiod. För perioden 2023-2025 uppgår resultatet till 0,51 procent. Föregående treårsperiod uppgick till 1,7 procent.

För att framöver kunna klara målsättningen om ett resultat över 2,0 procent över en treårsperiod behöver den ekonomiska trenden vända. Utfallet för 2025 prognostiseras bli bättre än för de två senaste åren, dock är det inte i nivå med målet om 2,0 procent.

Arbete med hållbar ekonomi och finansiering pågår genom att arbeta mer långsiktigt och proaktivt i hela kommunen. Det finns ett högt investeringsbehov i förhållande till resultatnivå vilket i sin tur genererar en ökad skuldsättningsgrad. Vid perioder av större investeringsvolym är en resultatnivå på två procent inte tillräcklig för att, tillsammans med avskrivningarna, på lång sikt finansiera investeringarna och bibehålla soliditeten på 40 procent enligt målvärdet. För 2025 är prognosen att 42 procent av investeringsbudgeten kommer utnyttjas. Detta gör att årets självfinansieringsgrad ser bättre ut och hittills har kommunen inte behövt öka skuldsättningsgraden.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en icke godtagbar nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	2025	Trend
Ekonomiskt resultat (%) i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag.	4,1	4,5	0,7	0,1	0,7	
Soliditet (eget kapital i förhållande till balansomslutning)	40,4	39,3	37,2	34,7	36,4	
Självfinansieringsgrad	90,4	76,9	43,5	33,6	113,6	

Kontrollmoment inom fokusområdet som följs upp utifrån Plan för intern kontroll 2025

Samtliga nedanstående kontrollmoment följs upp per den 30 april, 31 augusti samt 31 december.

- Felaktiga inköp (Att varan eller tjänsten är rätt avseende leverantör, vara och pris)
- Felaktig kontering
- Jäv
- Felaktig moms
- Felaktig attest
- Bluffakturor
- Leverantörsfakturor betalas inte i tid

Fokusområde Kultur och arbetssätt

Kultur och arbetssätt

- Vårgårda kommun har engagerade och ansvarstagande medarbetare och ledare.
- Alla arbetar för det gemensamma uppdraget och bidrar till att utveckla och förbättra verksamheten.
- De skapar värde tillsammans med och genom dialog med de som bor och verkar i Vårgårda.

 Vårgårda kommun

Engagerade och ansvarstagande medarbetare och ledare

För att tillgodose behoven hos dem verksamheten är till för och skapa goda resultat krävs motiverade och engagerade medarbetare och ledare. För att öka motivationen hos medarbetare och ledare behövs ett tillitsbaserat arbetssätt med handlingsutrymme.

Engagemang är enligt forskning den faktor som skapar goda och hållbara resultat i verksamheter över tid. Faktorer som driver medarbetarengagemang är att medarbetare och ledare känner mening med arbetet, att man känner att man behärskar sina arbetsuppgifter, samt har möjlighet att påverka hur arbetet utförs.

Ledarskapet och vikten av stabilitet och långsiktighet samt engagemang från kommunens ledning på alla nivåer är grundläggande för att skapa goda hållbara resultat. Både medarbetare och ledare strävar mot att nå mätbara, konkreta resultatförbättringar för dem som verksamheten är till för. En god och kontinuerlig dialog är viktig för att nå detta. Dialogen syftar till att stärka handlingsutrymme, kunskap om förbättringsarbete och utveckling.

Arbeta för det gemensamma uppdraget

Kommunens verksamhet behöver vara behovs- och syftesdriven, vilket handlar om att göra rätt saker utifrån syftet. Den mest grundläggande förutsättningen för att kunna göra rätt saker är att föra dialog kring varför verksamheten finns, det vill säga verksamhetens syfte. Det är också viktigt att klargöra vilka individer eller andra organisationer som verksamheten är till för, samt vilka behov dessa har. Syftet och behoven är

vägledande för arbetssättens utformning och förbättringsarbeten.

Värde skapas genom dialog samt Utveckla och förbättra verksamheten

En kontinuerlig och systematisk dialog med de som bor och verkar i Vårgårda är nödvändig för att ta reda på deras behov. Därefter handlar det om att lyckas omsätta behoven till arbetssätt för att säkerställa att alla delar i kommunen strävar åt samma håll för att uppfylla syftet. Verksamheterna behöver dessutom arbeta aktivt med att förbättra arbetssätten utifrån förändrade och framtida behov hos dem kommunen är till för.

Analys av måluppfyllelse utifrån aktiviteter och resultat

Föregående år startades Ledarforum och Ledarnätverk, i syfte att skapa gemensam riktning, forum för erfarenhetsutbyte och ledarutveckling. Ledarforum genomförs för alla ledare i kommunen. Syfte är att stärka den gemensamma riktningen i förvaltningen som helhet och att utgöra inspiration och erfarenhetsutbyte för kommunens ledare. Utifrån genomförd enkät med kommunens chefer kan konstateras att såväl arbetet med ledarforum och ledarnätverk (när chefer från olika verksamheter träffas och arbetar utifrån gemensamma teman) har gett effekt genom ett ökat samarbete över enhetsgränserna.

Arbetet är kopplat till målet Kultur och arbetssätt. För att nå hållbara effekter är det viktigt att arbetet löper över tid. Därför fortsätter detta arbete på samma sätt under 2025 med teman som knyter an till inriktningsmålet. Ledarskapets betydelse lyfts också i den strategi för kompetensförsörjning som är kopplad till målet från 2025.

Ett led i övergripande rikttningsarbete är att kommunikation via intranätet om vision och målarbete har ökat. Syftet är att skapa förståelse hos medarbetare för det gemensamma uppdraget och för att skapa transparens. Flera medarbetare har återkopplat att de ser positivt på den stärkta interna kommunikationen. Den interna informationen har ökat på intranätet för att skapa en större delaktighet för kommunens medarbetare vad som händer i kommunens olika verksamheter.

En uppdaterad kommunövergripande introduktion för nyanställda genomfördes 2024 och finns 2025 med som löpande uppdrag för HR-enheten för att stärka det gemensamma uppdraget.

Gemensamma träffar genomförs med Vårgårda Bostäder AB, Gata/Park/VA och Fastighet för att öka samverkan, sprida kunskap och dela erfarenheter.

Många värdefulla tankar och perspektiv har lyfts fram i samband med de Visionsfrukostar där drygt hundra medarbetare deltagit. Förvaltningen ser att detta är ett koncept som kan användas i andra frågor som dialogmetod.

Vårgårda Bostäder AB genomför nöjd kundindex (NKI) löpande för att få fram synpunkter från de boende som används till att utveckla och förbättra verksamheten.

Hösten 2024 genomfördes SCB:s Medborgarundersökning i Vårgårda. Resultaten används i kommunens olika verksamheter under 2025 för att förbättra verksamheten. Ett område som hade låga resultat i undersökningen är kommuninvånarnas bild av hur kommunens verksamheter fungerar. Här ser förvaltningen att det är viktigt att öka berättandet på hemsida och sociala medier om det som sker i verksamheterna.

Vad gäller sjukfrånvaron är denna på en något högre nivå än vid samma tid förra året. Observera att statistik i tabellen för tidigare år avser helår, medan statistik för året avser till och med juni månad 2025.

Sjukfrånvaron för 2025 är på 7,8 procent, att jämföra med 7,6 procent för motsvarande period förra året. För kvinnor ligger sjukfrånvaron 8,6 procent och för män på 5,0 procent. För motsvarande period förra året låg sjukfrånvaron på 8,5 procent för kvinnor och 4,0 procent för män. Långtidssjukfrånvaron utgör nära hälften av den totala frånvaron, med en tydligt högre andel bland kvinnor. Förvaltningen ser dock en svag nedgång i den längre sjukfrånvaron, vilket är positivt även om förändringen är begränsad.

För att möta den ökade sjukfrånvaron i kommunen och samtidigt ta vara på goda exempel från verksamheter med positiv utveckling, har följande åtgärder identifierats som fokusområden framåt. Goda exempel dokumenteras och sprids för att främja lärande mellan verksamheter, även små förbättringar med stor effekt identifieras och sprids som konkreta tips. Vidare lyfts hälsa och trivsel lyfts som en del av kulturen, med fokus på vardagliga samtal och lokala initiativ. Syftet är att skapa en mer hållbar arbetsmiljö och minska sjukfrånvaron genom gemensamt lärande och riktade insatser.

Vid de verksamhetsdialoger som genomförs med alla verksamheter utifrån ett ekonomi-, personal- och kvalitetsfokus har det i samband med uppföljningen per den 31 augusti varit fokus på arbetsmiljö för att söka orsaker till sjukfrånvaro och främja trivsel och hälsa.

Under perioden har andelen heltidstjänster fortsatt att öka, vilket är en tydlig trend sedan 2020. Denna utveckling är ett resultat av kommunens

politiska beslut att erbjuda heltid som norm, med syfte att stärka kommunens attraktivitet som arbetsgivare, främja jämställdhet och skapa bättre förutsättningar för kontinuitet och effektiv bemanning i verksamheterna.

Samtidigt noteras att andelen heltidsanställda män minskar. Det kan finnas flera bakomliggande faktorer, såsom skillnader i yrkesgrupper, arbetstidsönskemål eller tillgång till heltidstjänster inom olika verksamhetsområden. För att säkerställa att heltid som norm får ett jämställt genomslag i hela organisationen kommer utvecklingen följas vidare.

Kompetensförsörjning

I budget- och verksamhetsplan för 2025 togs en kompetensförsörjningsstrategi fram. Strategin utgår ifrån målets inriktningstext och anger riktning. Arbetet med kompetensförsörjning är en gemensam angelägenhet för kommunens alla verksamheter.

Omvärldsbevakning visar att kompetensförsörjning och kompetensbrist är en viktig trend som påverkar välfärdens förutsättningar, så även Vårgårda kommun. Med utgångspunkt i strategier framtagna av SKR formuleras strategiskt arbete övergripande för kommunen. ARIUBA är en akronym och står för att attrahera, rekrytera, introducera, behålla och avsluta. ARIUBA beskriver de olika delarna som ingår i begreppet kompetensförsörjning. Delarna är i realiteten inte särskilda från varandra utan löper integrerat.

Analys inom ARIUBA genomfördes under 2024 och visade att det kommunövergripande arbetet kan tydliggöras och stärkas, med insatser inom flera områden. Idag görs flera goda insatser i respektive verksamhet, som behöver kompletteras med tydligare övergripande riktning och insatser inom flera av ARIUBA:s delar. Exempel på aktiviteter under är kommunövergripande introduktion samt att uppmärksamma de som varit anställda i kommunen 25 år genom gratifikationsuppvaktning.

HR-enheten är en viktig stödfunktion i kompetensförsörjningsarbetet, såväl kommunövergripande som för att stödja chefernas förutsättningar. Sedan januari 2025 har Vårgårda en egen HR-enheten och den sista perioden av delad verksamhet med Herrljunga pågick till 30 april. Under året har ett uppdrag formats för HR-enheten, under ledning av ny HR-chef. Arbetet förväntas leda till en tydlighet i organisationen om HR:s roll och till att HR:s arbete med stöd, styrning och service får bättre effekt.

Utifrån det politiska uppdraget om en tydligare systematik i arbetsmiljöarbetet kommer området "friskfaktorer och hållbarhet" i

strategin att prioriteras. I början av året har det startats upp ett arbetsmiljöarbete som utgår från friskfaktorer och inte enbart riskfaktorer. Arbetet kommer att ske i samverkan med Sunt Arbetsliv och utgå ifrån deras framtagna Friskfaktorer. Samtliga chefer har deltagit i en workshop om Sunt Arbetslivs friskfaktorer tillsammans med central samverkansgrupp. Arbetet förväntas struktureras i årshjulet för systematiskt arbetsmiljöarbete och tydliggöras i ett partssammansatt arbete under året. Denna insats behöver löpa kontinuerligt över tid för att effekter ska kunna ses.

I beredningen för strategisk kompetensförsörjning som avslutade sitt arbete under slutet av 2024, trycktes på vikten av främjande insatser. Främjande arbete är också nära kopplat till både behålla samt attrahera inom ARIUBA-modellen.

För att stärka främjande arbete har ett projekt har startats upp för att skapa ett främjande arbete kring kvinnors hälsa mitt i livet. Projektet planeras löpa under 2025–2026 och vänder sig till kvinnor i åldern 35-60 år, vilka utgör ca 50 procent av kommunens alla anställda. Projektet har planerats partssammansatt tillsammans med fackliga företrädare, folkhälsa, vårdcentral med flera aktörer. Syftet är att höja kunskapen om hur kvinnor kan uppleva det att vara i klimakteriet och skapa en stödjande arbetsmiljö kring dessa frågor, som präglas av dialog och samtal. Under mars månad har en kunskapshöjande föreläsning för chefer ägt rum. Under året planeras för föreläsningar gruppvis samt möjlighet till individuella samtal med företagshälsovård. Projektet finansieras av de kommunövergripande medel som tilldelades i budget 2025.

Verksamhetsutveckling med hjälp av teknik

De aktiviteter som pågår kan relateras till strategins områden att utveckling är syftes- och behovsdriven samt digital infrastruktur.

Nytt intranät är under uppbyggnad, med tidplan för att tas i bruk från september 2025. Det nya intranätet är enkelt att använda via mobil och möjliggör skräddarsydd information utifrån anställning och intresse. Det förväntas leda till betydligt enklare tillgänglighet av information för alla anställda.

Utvecklad e-tjänstplattform - såväl externa som interna e-tjänster har utvecklats och överförs i en ny e-tjänstplattform för förenklad användning.

Ett projekt för smidigare onboarding (anställningsprocess) pågår, med målet att underlätta processen för den enskilde, såväl som att minska administration för verksamheten.

Inom SKR:s initiativ Handslaget har kommunen hittills tackat ja till initiativet Säker digital kommunikation (SDK) och implementering har påbörjats. Initiativet berör framför allt socialtjänstens verksamhet.

Prognos för måluppfyllelse

Utifrån pågående aktiviteter som bidrar till målet samt analys av resultat och trenden för nyckeltalen är bedömningen att prognosen för måluppfyllelse är på en god nivå.

Nyckeltal för inriktningsmålet	2021	2022	2023	2024	31 aug 25	Trend
Medarbetarenkäten - Hållbart medarbetarengagemang; totalindex	74	77	76	78	78*)	
motivationsindex	75	78	78	78	78*)	
ledarskapsindex	73	76	77	80	80 *)	
styrningsindex	75	78	77	77	77 *)	
Andel sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid						
totalt	6,7	7,8	7,3	7,5	7,8**)	
kvinnor	7,2	8,5	8,1	8,3	8,6**)	
män	4,6	5,2	4,1	4,5	5,0**)	
Personalomsättning - andel tillsvidareanställda medarbetare avgångna till extern arbetsgivare (ska redovisas per verksamhet)	12,3	12,8 15,8**)	13,3 14,4**)	9,0 10,3**)	Statistik tas fram per den 31/12	

*) Resultatet avser medarbetarenkäten från 2024.

**) Statistik i tabellen för tidigare år avser helår, medan statistik per 31 aug 2025 avser sjukfrånvaron till och med juni månad 2025.

***) Om man räknar in samtliga avgångsorsaker (så som till exempel arbetsbrist och omorganisation)

Kontrollmoment inom fokusområdet som följs upp utifrån Plan för intern kontroll 2025

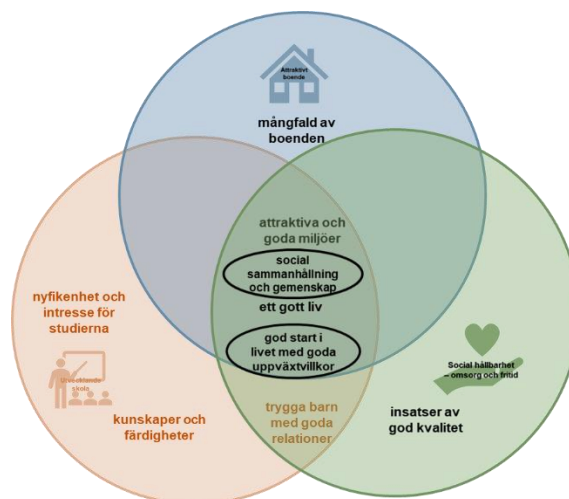
- Bristande uppföljning av personalomsättning, följs upp per den 30 april samt 31 december.

Gemensamma fokusområden kopplade till de sociala hållbarhetsmålen

"Tillsammans mot den goda kommunen", har ett kommunövergripande arbete gjorts och en riktning satts, där verksamheterna ökar sitt samarbete för att ta sig an gemensamma utmaningar.

Med hjälp av kunskap från omvärld och kommunspecifikt har kommunens ledningsgrupp tillsammans med Vårgårda Bostäders VD arbetat gemensamt utifrån de tre sociala hållbarhetsmålen. I arbetet har det framträtt två områden av särskild vikt, där gemensamt arbete behöver ske för att nå effekterna som avses i alla tre målen. Områdena har definierats som *"social sammanhållning och gemenskap"* samt *"god start i livet med goda uppväxtvillkor"*. Inom dessa områden bidrar alla verksamheter, inklusive bolaget, från sitt respektive grunduppdrag för att nå effekter.

God start i livet och goda uppväxtvillkor

God start i livet med goda uppväxtvillkor

Gemensam bild
Hur ser det ut om tio år när vi arbetat tillsammans kring våra gemensamma prioriteringar?
Uti vår Vårgårdare perspektiv

God start i livet
Alla barn och unga i Vårgårda får en god start i livet genom att växa upp med stödjande vuxna i sin närhet som stärker barn och ungas hälsa och livsvillkor. Barn och unga ska inte behöva möta våld under sin uppväxt.

Tillit till den egna förmågan och omgivningen
Barn och unga har tillit till sin egen förmåga och omgivningen för att kunna vara delaktiga och delta aktivt och påverka samhället.

Möjlighet att påverka sin framtid
Alla elever är trygga och trivs i skolan. Barn och unga känner hopp och valmöjligheter för framtiden.

Meningsfull fritid
Alla barn och unga har en meningsfull fritid där det finns likvärdiga möjligheter att delta i fritids- och kulturaktiviteter.

God hälsa
Alla barn och unga upplever god hälsa och känner sig värdefulla.

Vi kan påverka det vi vill ska hända!

Gemensam bild
Skola
Föräldrar
Barn och unga
Vårdnadshavare
Socialtjänst
Hälsö
Kommun
Region
Landsting
Folkhälsoenkät
Vårdnadshavare
Skola
Föräldrar
Barn och unga
Vårdnadshavare
Socialtjänst
Hälsö
Kommun
Region
Landsting
Folkhälsoenkät

Inom Individ- och familjeomsorgen har socialsekreterare under året utvecklat sitt arbete med kommunikation, dels kring det skrivna ordet, att skriva enkelt och förståeligt, och vid behov även komplettera med bildstöd, dels i det muntliga. Det är av vikt att barn som möter socialtjänsten får information om varför och vad det innebär att ha kontakt med socialtjänsten. Detta arbete innefattar även vuxna.

Inom socialtjänsten finns spetskompetens vad gäller våld i nära relationer. Denna funktion finns tillgänglig för övriga kommunen för att informera och ge stöd i dessa frågor. Utöver denna funktion samverkar Vårgårda med andra kommuner kring Barnahus och resurscentrum i Sjuhärad. Dessa verksamheter möter barn och unga som utsatts för eller riskerar att utsättas för våld. De fungerar även som stöd i mer komplexa frågor. Som en del i att hitta våldsutsatta arbetar socialtjänsten med screeningfrågor. Detta arbete kan aldrig vara tillräcklig framgångsrikt så länge det finns barn och unga som bevittnar och eller utsätts för våld. Det är dock viktigt att frågan är aktuell och hålls levande inom verksamheterna så att det inte tappas bort. Våldsfrågan är aktuell inom såväl handläggare inom barn och unga som familjebehandling och frågorna lyfts och diskuteras regelbundet. Två handläggare är utbildade för att bättre kunna möta män som utövar våld. Frågor om våld i nära relation ställs även av arbetsgivaren då chefer i kommunen inom ramen för medarbetarsamtalet ställer frågor till medarbetare om våldsutsatthet. Det övergripande målet är att ingen som bor eller vistas i Vårgårda kommun ska utsättas för våld i nära relation.

Skolsociala team håller på att startas upp.

Öppen förskola för språk och integration, på plats på Trädgårdsgatan fortlöper och är numera en etablerad verksamhet, antalet besökare ökar.

Utiifrån medborgarförslag som lämnades in av ungdomar 2024 infördes Fritidskort för gymnasieungdomar i årskurs 1 och 2 för sommarlovet 2025. Detta är ett exempel på hur man har möjlighet att påverka sin framtid.

För att få en meningsfull fritid har piffelskåp införts och det finns ett samarbete med föreningar kring att låta ungdomar få prova på olika fritidsaktiviteter.

På Sundlergymnasiet pågår ett förebyggande arbete kring jämställdhet, sexualitet, samtycke och relationer. Mål för arbetet finns angivet i Plan för folkhälsöarbetet.

På Gullhögskolan har det genomförts ett projekt tillsammans med kostenheten med frukostservering. Sundlergymnasiet har goda erfarenheter av att erbjuda frukost för eleverna. I budget för 2026 har medel tillskjutits för att fortsätta frukostsatsningen.

Socialtjänstens öppna verksamhet erbjuder regelbundet under året föräldrautbildningar. Det handlar dels om de traditionella föräldrautbildningarna tillsammans med BVC, dels ABC-utbildningar (Alla barn i centrum), samt vid behov olika riktade föräldragrupper/utbildningar. ABC-utbildningarna utvärderas regelbundet och dessa visar på en hög grad av nöjdhet. Av 29 utvärderingssvar så uppger 22 av dessa att utbildningen på alla sätt uppfyllt deras förväntningar och att de skulle rekommendera den till en vän. Utbildningarna kommer att fortsätta att regelbundet erbjudas.

För de ungdomar som väljer att hoppa av, eller aldrig börja gymnasiet så har kommunen ett särskilt ansvar, det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Ansvaret för detta ligger hos AME.

Samverkan kring föräldramöten för de som har barn som ska börja förskoleklass fortsätter. Denna samverkan mellan skola och socialtjänst har haft som syfte att tidigt visa föräldrar vilka typer av stöd kommunen kan erbjuda och betyder att representanter från de båda verksamheterna gemensamt träffar dessa föräldrar vid några tillfällen i storgrupp.

Social sammanhållning och gemenskap

Social sammanhållning och gemenskap

Gemensam bild
Hur ser det ut om tio år när vi arbetat tillsammans kring våra gemensamma prioriteringar?
Vårgårda kommunens visioner

Mötesplatser
Mötesplatser för Vårgårdabor med olika bakgrund och över generationsgränserna som skapar gemenskap, engagemang och delaktighet bl.a. genom förenings- och kulturliv.

Möjlighet att påverka framtiden
Vårgårdaborna är i egen försörjning och kan påverka sin framtid.

Ett Vårgårda
Goda och likvärdiga levnads- och boendevillkor i hela Vårgårda.

Tillit och förtroende för kommunens verksamhet
Vårgårdaborna har tillit till och förtroende för samtliga kommunala verksamheter.

Tillit till den egna förmågan och omgivningen
Vårgårdaborna har tillit till sin egen förmåga och omgivningen för att kunna vara delaktiga och delta aktivt och påverka samhället.

Vi kan påverka det vi vill ska hända!

The infographic includes a Venn diagram with three overlapping circles labeled 'Inkluderande Arbetsliv', 'Vård och omsorg', and 'Arbetsmarknadsenheten'. The central intersection of all three circles is labeled 'Inkluderande Arbetsliv och Vård och omsorg'. The intersection of 'Inkluderande Arbetsliv' and 'Vård och omsorg' is labeled 'Vård och omsorg'. The intersection of 'Inkluderande Arbetsliv' and 'Arbetsmarknadsenheten' is labeled 'Arbetsmarknadsenheten'. The intersection of 'Vård och omsorg' and 'Arbetsmarknadsenheten' is labeled 'Vård och omsorg'.

Socialtjänsten har regelbundet funnits representerade på fritidsgården Bubblan.

Vårgårdafesten genomförs i september varje år för att vara en mötesplats för människor.

Det finns en IOP – ett tecknat idéburet offentligt partnerskap mellan kommunen och ABF, i samverkan med Vårgårda bostäder, där aktiviteter ordnas på Klocket. Det har startats upp ett democraticafé, flera olika studiecirkel, och särskilda aktivitetsdagar anordnas. Under årets första månader har Kärleksveckan uppmärksammas.

Bokningarna av lokalen på Trädgårdsgatan 4 ökar enligt Vårgårda Bostäder AB, både vad gäller från kommunens olika verksamheter som från föreningar.

Inom projektet Inkluderande arbetsliv så utvecklas samverkan mellan Vård- och omsorg och Arbetsmarknadsenheten. Syftet är tudelat, dels att individer långt från arbetsmarknaden genom en tidsbegränsad anställning ska prova på arbetet inom kommunen, dels att inom vård och omsorg arbeta med och förbereda för en differentiering av arbetsuppgifter.

En ny ÖP har startat upp arbetet med framtagande och dialoger påbörjas under hösten 2025.

De senaste åren har ett vräkningsförebyggande arbete mellan socialtjänst och Vårgårda bostäder startats upp och förfinats. Detta har gett effekten att personer som har svårigheter att betala hyran snabbare fångas upp och därmed minskar konsekvenserna av detta.

Ökat berättande om kommunens verksamheter på hemsidan och sociala medier, kommunikatörerna är ett stöd i arbetet.

En bred och omfattande perspektivinsamling kring visionen har genomförts. 1128 röster ha samlats in från invånare i olika åldrar, medarbetare, föreningar och näringslivet. Dessa perspektiv har legat till grund för den nya visionen som antogs av kommunfullmäktige i juni.

Inom projekt Vilja har chefer inom Vård och omsorg tagit del av en utbildning som rör Kulturella skillnader i arbetslivet.

Uppföljning av uppdrag till förvaltningen

Tydligare systematik i arbetsmiljöarbetet för bättre hälsa och för att minska personalomsättning samt locka personer att arbeta längre innan pension. En bra arbetsmiljö och ledning ger också minskade sjuktal.

Detta uppdrag följs upp inom ramen för kultur och arbetssätt samt kompetensförsörjningsstrategin. Utifrån det politiska uppdraget kommer området "Friskfaktorer och hållbarhet" prioriteras inom ramen för kompetensförsörjnings-strategin. Arbetet med medarbetarundersökning förbättras för att enklare och mer regelbundet kunna följa upp arbetsmiljön.

Ekonomisk redovisning

I detta avsnitt presenteras ekonomiska tabeller och analys av kommunkoncernen och kommunens ekonomi.

Finansanalys

Vårgårda kommunkoncern

Vårgårda kommunkoncerns totala låneskuld är oförändrad jämfört med årsbokslutet 2024 totalt 940,3 mnkr.

Vårgårda bostäder har lån på 449 mnkr,

Däremot har skulden fördelats i andra banker. Nettoskuld hos Kommuninvest uppgår till 624,3 mnkr där Vårgårda kommun har en skuld på 490 mnkr (490), Vårgårda bostäders 133 mnkr (399) och Alingsås och Vårgårdas räddningstjänstförbund uppgår till 1,3 mnkr (1,3). Snitträntan de senaste 12 månaderna är 2,2 procent och räntekostnaderna 16,5 mnkr. Vårgårda kommuns andel av den totala låneskulden är 79 procent och Vårgårda Bostäder AB:s andel är 21 procent. Vårgårda bostäder har även ett lån på 316 mnkr i annan bank (50 mnkr).

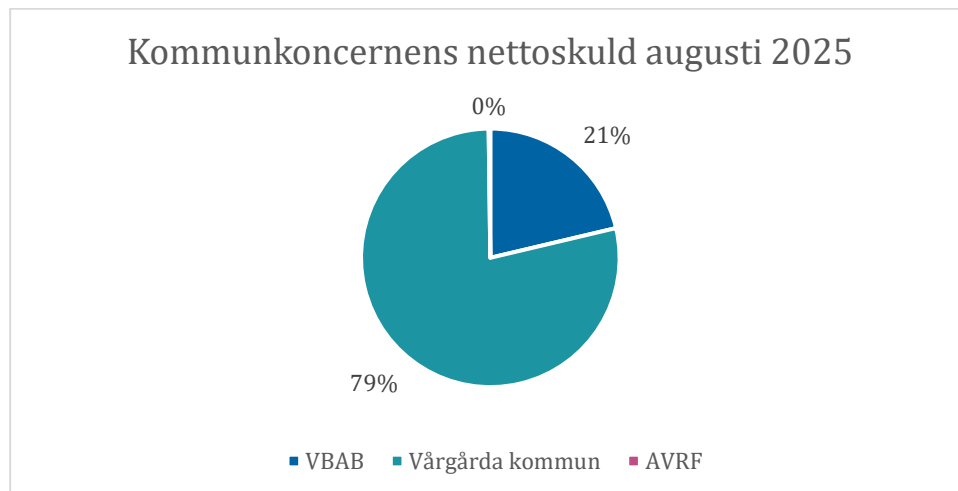

Diagram: Vårgårda kommunkoncerns samlade lån hos Kommuninvest

Skuldportföljen för koncernen (exklusive refinansieringsantaganden) har 75,62 procent andel fast ränta under nuvarande år. Utan derivatavtal skulle andelen vara 53,41 procent.

Den genomsnittliga kapitalbindningen är 1,78 år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,24 år. Av skuldportföljen har 31,55 procent en kapitalbindning på 1 år eller kortare och 21,62 procent har en räntebindning på 1 år eller kortare. För 2025 förväntas räntekostnaderna inklusive refinansieringsgraden uppgå till 14,1 mnkr.

Per sista augusti finns ränteswapar som totalt uppgår till 290 mnkr (290). Den genomsnittliga räntebindningstiden för den totala skuldportföljen uppgår till 2,24 år (2,88) och den genomsnittliga räntan uppgår till 1,36 procent (1,85). Marknadsvärdet på ränteswaparna uppgår till 16,3 mnkr (20,6).

Vårgårda kommun

Vårgårda kommun har en skuldportfölj på 490 mnkr hos långivaren Kommuninvest. Under året har kommunen inte amorterat på några lån och inte heller tagit några nylån. Snitträntan de senaste 12 månaderna uppgick till 2,41 procent och räntekostnaderna uppgår till 11,6 mnkr. Skuldportföljen för Vårgårda kommun har 74,64 procent andel fast ränta under nuvarande år. Den genomsnittliga kapitalbindningen är 2,02 år och den genomsnittliga räntebindningen är 2,02 år. Prognosen visar att räntekostnaderna för år 2024 uppgår till 11,7 mnkr.

Resultaträkning

(mnkr)	Not	Koncernen				Kommunen			
		Utfall 202408	Utfall 202508	Budget 2025	Prognos 2025	Utfall 202408	Utfall 202508	Budget 2025	Prognos 2025
Verksamhetens intäkter	2	176,0	175,9	278,9	269,6	137,3	132,9	207,5	206,9
Verksamhetens kostnader	3	-711,9	-718,3	-1 106,4	-1 105,1	-690,7	-692,7	-1 061,5	-1 068,3
Avskrivningar/Nedskrivningar		-39,2	-44,2	-64,7	-67,7	-28,5	-32,3	-46,7	-49,7
Verksamhetens nettokostnader		-575,1	-586,6	-892,2	-903,2	-581,9	-592,1	-900,7	-911,1
Skatteintäkter	4	427,7	446,6	676,9	670,1	427,7	446,6	676,9	670,1
Gen statsbidrag och utjämn	5	168,8	172,2	255,1	258,4	168,8	172,2	255,1	258,4
Verksamhetens resultat		21,5	32,2	39,8	25,3	14,6	26,8	31,3	17,4
Finansiella intäkter		0,6	0,9	2,0	1,1	1,1	1,4	2,0	2,0
Finansiella kostnader		-13,6	-12,9	-23,1	-19,1	-8,4	-8,7	-15,0	-12,5
Resultat efter finansiella poster		8,5	20,2	18,7	7,3	7,3	19,5	18,3	6,9
Extraordinära poster		0,8	-0,2	-0,2	-0,2	-	-		-
Årets resultat*		9,3	20,0	18,5	7,1	7,3	19,5	18,3*	6,9

*Årets resultat är justerat jämfört med budget och verksamhetsplan 2025-2027.

Diariernr. 2025-000211, 2025-000271, 2025-000136

Den 11 juni beslutade Kommunfullmäktige, i tre separata ärenden, att ge verksamheterna tilläggsanslag om totalt 6,7 mnkr:

Förskola/Grundskola 3,1 mnkr

Vård och omsorg 2,0 mnkr

Kultur och Fritid 1,6 mnkr

Samtliga tilläggsanslag ligger budgeterade i juni månad.

Tilläggsanslagen i kombination med andra budgetperiodiseringar gör att budgeten ackumulerat fram till augusti är högre jämfört med budgeten på helår. Detta gör att avvikelsen budget mot utfall och även att periodens resultat ser bättre ut än årsprognosen.

Helårsprognosen för koncernen visar på ett resultat om 7,1 mnkr vilket är 11,4 mnkr sämre än budgeterat. Främsta orsaken till avvikelsen mot budget ses i kommunens resultaträkning där det prognostiserade resultat om 6,9 mnkr är 11,4 mnkr sämre än budget. Ett resultat som inte är förenligt med vare sig budget eller inriktnings målet Hållbar ekonomi och finansiering.

Balansräkning

(mnkr)	Not	Koncernen		Kommunen		Budget 2025	Prognos 2025
		Utfall 2024	Utfall 202508	Utfall 2024	Utfall 202508		
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella anläggningstillgångar		2,0	1,7	0,9	0,8	1,0	1,0
Materiella anläggningstillgångar		1 427,8	1 432,0	997,3	1 009,1	1 107,3	1 130,8
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar		1 366,5	1 367,5	941,1	952,5		
varav maskiner och inventarier		61,3	64,5	56,2	56,7		
varav pågående investeringar		-	-	-	-		
Finansiella anläggningstillgångar		32,5	32,6	37,1	37,1	37,0	37,2
Summa anläggningstillgångar		1 462,3	1 466,3	1 035,3	1 047,0	1 145,3	1 169,0
Bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-	-	-
Omsättningstillgångar							
Förråd/exploatering		2,0	2,3	2,0	2,0	2,5	2,0
Fordringar		111,4	85,2	105,5	81,3	110,8	90,0
Kortfristiga placeringar		-	-	-	-	-	-
Kassa och bank		60,5	76,4	56,4	67,8	36,6	20,0
Summa omsättningstillgångar		173,9	163,9	163,9	151,0	150,0	112,0
Summa tillgångar		1 636,2	1 630,2	1 199,2	1 198,0	1 295,3	1 281,0
Eget kapital, avsättningar och skulder							
Eget kapital	6						
Eget kapital vid årets början		408,6	408,6	416,0	416,7	426,2	416,7
varav resultatreserv		-	-	-	-	-	-
varav resultatutjämningsreserv		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Årets resultat		0,0	20,2	0,7	19,5	18,3	6,9
Summa eget kapital		408,3	428,8	416,7	436,2	444,5	423,6
varav resultatreserv		-	-	-	-	-	-
varav resultatutjämningsreserv		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Avsättningar							
Avsättningar för pension och likn förplikt		10,0	10,2	10,0	10,2	9,7	10,0
Andra avsättningar		32,9	37,1	38,4	37,1	30,4	35,0
Summa avsättningar		42,9	47,3	48,4	47,3	40,1	45,0
Skulder							
Långfristiga skulder	7	987,2	980,7	538,2	537,3	637,4	587,3
Kortfristiga skulder		197,5	173,3	196,1	177,1	173,3	225,1
Summa skulder		1 184,7	1 154,1	734,3	714,4	810,7	812,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 636,2	1 630,2	1 199,4	1 198,0	1 295,3	1 281,0

Panter och ansvarsförbindelse

Borgensåtagande		4,1		452,9	452,9		452,9
Pensionsförpliktelser inkl särskild löneskatt	8	211,6		211,6	209,6	205,2	207,6
Förvaltade fonder		0,1		0,1	0,1		0,1

Ekonomiska nyckeltal

(procent där ej annat anges)	Kommunen			
	Utfall 202408	Utfall 202508	Budget 2025	Prognos 2025
Resultat – Kapacitet				
Verksamhetens nettokost exkl. avskr/ skatteintäkt och statsbidrag	92,8	90,5	91,6	92,8
Planenliga avskrivningar / skatteintäkter och statsbidrag	4,8	5,2	5,0	5,3
Finansnetto / skatteintäkter och statsbidrag	1,2	1,2	1,4	1,1
Kostnadernas andel av skatteintäkt och statsbidrag	98,8	96,8	98,0	99,3
Årets resultat / Skatteintäkt och generella statsbidrag	1,2	3,2	2,0	0,7
Årets resultat/ eget kapital	1,8	4,5	4,1	1,6
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	40,7	113,6	32,6	67,5
Investeringsvolym/nettokostnader mnkr	15,9	8,1	23,4	9,7
Avskrivningar / nettoinvesteringar	32,4	70,8	23,4	59,3
Soliditet	34,7	36,4	34,1	33,1
Soliditet inkl. pensionsskuld och löneskatt	17,1	18,9	18,4	16,9
Total skuld- och avsättningsgrad	65,3	63,6	65,4	66,3
varav avsättningsgrad	4,0	4,0	3,1	3,5
varav kortfristig skuldsättningsgrad	16,4	14,8	13,3	16,9
varav långfristig skuldsättningsgrad	44,9	44,9	49,0	45,8
Risk och kontroll				
Kassalikviditet	82,6	84,1	88,9	50,7

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen om inget annat uppges

Leasing

Leasingavtal ska enligt RKR R5 klassificeras och redovisas som operationellt och finansiellt avtal, varav finansiell leasing redovisas som en tillgång i balansräkningen. Vårgårda kommun redovisar den del av lös egendom som klassificeras som finansiell leasing från och med januari 2023.

Vårgårda kommun gör avsteg från RKR R5 när det gäller hyra av lokal som klassificeras som finansiell leasing. Vårgårda kommun hyr två fastigheter av Vårgårda bostäder som skulle kunna klassas som finansiell leasing. Till årsbokslutet planerar kommunen att justera och klassificera om dessa två hyreskontrakt till finansiell leasing.

Not 2. Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter (mnkr)	Kommun 2408	Kommun 2508
Bidrag och kostnadsersättning	54,6	52,9
Exploateringsintäkter	0,0	0,0
Försäljning av verksamhet	18,4	13,2
Försäljningsintäkter	3,7	3,1
Hyror och arrenden	11,7	11,9
Realisationsvinster	0,0	0,0
Taxor och avgifter	48,9	51,7
Övriga intäkter	0,0	0,0
Summa verksamhetens intäkter	137,3	132,9

Not 3. Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader (mnkr)	Kommun 2408	Kommun 2508
Inköp av anl.tillg o underhåll	2,9	2,5
Köp av huvudvsh	96,1	95,4
Lokal- o markhyror	7,1	4,4
Lämnade bidrag	19,0	20,9
Lön o soc avg	413,0	419,0
Pensionskostn	53,0	43,0
Realisationsförluster	0,0	2,9
Övriga kostnader	51,2	52,7
Övriga tjänster	48,4	51,7
Summa kommunalskatteintäkter	690,7	692,6

Not 4. Skatteintäkter

Skatteintäkter (mnkr)	Kommun 2408	Kommun 2508
Preliminär skatteintäkt	427,6	448,8
Preliminär slutavräkning innevarande år	2,2	-1,7
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2,1	-0,5
Summa kommunalskatteintäkter	427,7	446,6

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag & utjämning (mnkr)	Kommun 2408	Kommun 2508
Inkomstutjämningsbidrag	113,8	120,3
Kommunal fastighetsavgift	21,8	22,9
Kostnadsutjämning	11,6	12,0
LSS-utjämning	-4,4	-4,9
Regleringsbidrag	25,2	22,0
Strukturbidrag	-	-
Övriga generella bidrag från staten*	0,8	0,0
Summa generella statsbidrag och utjämning	168,8	172,2
Summa skatter och generella statsbidrag	596,6	618,8

Not 6. Eget Kapital

Eget kapital (mnkr)	Kommun 2412	Kommun 2508
Ingående eget kapital	416,0	416,0
- varav justering av eget kapital		
Årets resultat	0,7	19,5
Utgående eget kapital	416,7	436,2
varav resultatreserv	0,0	0,0
varav resultatutjämningsreserv	5,0	5,0
Utgående eget kapital	416,7	436,2

Not 7. Långfristig skuld

Långfristiga skulder (mnkr)	Kommun 2412	Kommun 2508
Ingående låneskuld	400,0	490,0
Nyupplåning under året	90,0	0,0
Årets amorteringar/omklassificerat till kortfr skuld		
Summa lån	490,0	490,0
Långfristig leasingskuld	23,5	22,6
Anslutningsavgifter	21,6	21,7
Investeringsbidrag	3,1	2,9
Summa långfristig skuld	538,2	537,3

Not 8. Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser (mnkr)	Kommun 2412	Kommun 2508
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	208,6	211,6
Ränte- och basbeloppsuppräknig	13,8	6,4
Ändring av försäkringstekniska grunder	-	-
Nyintjänad pension	-	-
Årets utbetalningar	-11,6	-8,0
Övrig post	0,2	0,1
Byte av tryggande	-	-
Förändring av löneskatten	0,6	-0,4
Summa pensionsförpliktelser	211,6	209,6

Not 9. Finansiell leasing

Operationell leasing överstigande 1 år Leasingavgifter som förfaller enligt följande:	Kommun 2412	Kommun 2508
Inom 1 år	5,7	8,7
Senare än 1 år men inom 5 år	4,7	3,3
senare än 5 år	-	-
Summa	10,4	12,0

Finansiella leasingavtal (mnkr)	Kommun 2412	Kommun 2508
Maskiner och inventarier		
Totala minimileaseavgifter	23,5	22,6
Framtida finansiella kostnader	-	-
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	23,5	22,6
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande		
Inom 1 år	2,7	2,7
Senare än 1 år men inom 5 år	10,0	10,5
senare än 5 år	10,8	9,4
Summa	23,5	22,6

Driftsredovisning, nettokostnader

Belopp i mnkr	Utfall 2408	Utfall 2508	Budget 2508	Prognos 2025	Utfall/budget 2025	Prognos/budget 2025
Politisk verksamhet	6,4	6,7	5,9	9,6	-0,8	-0,6
Summa Politisk verksamhet	6,4	6,7	5,9	9,6	-0,8	-0,6
Kommunövergripande	16,9	17,3	17,9	26,9	-0,6	0,0
Summa Kommunövergripande	16,9	17,3	17,9	26,9	-0,6	0,0
IT	6,4	7,4	7,6	11,4	0,2	0,0
Kommunledningskontoret	12,1	12,4	12,8	19,2	0,4	0,2
Personal/Ekonomi	10,8	10,5	10,9	16,9	0,5	-0,1
Summa Stödfunktioner	29,3	30,2	31,3	47,5	1,1	0,1
Förskola/Grundskola	224,1	217,5	223,1	344,6	5,6	0,0
Gymnasie/Musikskola	46,8	47,0	48,2	74,5	1,2	0,0
Kultur och Fritid	14,8	17,4	17,4	25,4	0,0	0,0
Samhällsbyggnad	15,9	17,4	25,3	39,4	7,9	0,0
Socialtjänst	92,2	97,1	95,2	148,6	-1,9	-2,9
Vård och omsorg	124,0	122,2	119,5	186,4	-2,7	-4,5
Summa Kärnverksamhet	517,8	518,6	528,8	819,0	10,2	-7,4
Verksamhetens finans*	0,0	0,0	13,4	15,9	13,4	-2,5
Nettokostnad	570,3	572,9	597,3	918,9	24,4	-7,4
Gemensamma kostnader**	20,2	33,2	9,1	13,6	-24,1	0,0
Summa finansverksamheten	20,2	33,2	9,1	13,6	-24,1	0,0
Återföring kapitalkostnad	-37,9	-46,5	-45,4	-71,1	0,9	3,0
Återföring generella bidrag	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före avskrivningar	-37,1	-46,5	-45,4	-71,1	0,9	3,0
Avskrivningar	28,5	32,3	31,1	49,7	-1,1	-3,0
Verksamhetens nettokostnad	581,9	592,1	592,0	911,1	0,1	-10,4

* Här finns budget för lönepott och kapitalkostnadspott innan den fördelats ut till verksamheterna efter faktiskt utfall.

** Här finns främst kostnader pensionsutbetalningar, särskildlöneskatt, reglering semesterlöneskuld och reglering finansiell leasing.

För perioden januari-augusti 2025 redovisar kommunens verksamheter en nettokostnad på 592,1 mnkr, en ökning med 10,2 mnkr som motsvarar 1,75 procent. Budget för perioden uppgår till 592,0 mnkr, det innebär en budget i balans. Den prognostiserade budgetavvikelsen för helåret uppgår till -10,4 mnkr. I avvikelsen finns ett underskott avseende kapitalkostnader 3,0 mnkr, återkrav från Försäkringskassan 4,4 mnkr under Socialtjänst, samt att resterande verksamheter avviker mot tilldelad budgetram motsvarande 3,0 mnkr

Politisk verksamhet

Politisk verksamhet redovisar ett underskott om 0,84 mnkr per den 31 augusti, jämfört med budget. Underskottet förklaras främst av arvodeskostnader som överstiger budget.

Prognosen per helår är ett underskott om 0,6 mnkr, vilket är en försämring med 0,1 mnkr mot föregående prognos. Vilket härrör utbetalning av utvecklingsmedel som syns nedan.

Utvecklingsmedel 2025 (mnkr)

Beslut		Budget 2025	Prognos 2025
Finansiering Vårgårdafesten 2025	Dnr 2025-000037	0,1	0,1
Investeringsbidrag OK Kullingshof	Dnr 2025-000170	0,1	0,1
Investeringsbidrag Björkvallen	Dnr 2024-000136	0,4	0,4
Summa		0,6	0,6
Budget		0,5	0,5
Kvar av att förfoga över		-0,1	-0,1

Kommunövergripande

Kommunövergripande redovisar ett överskott om 0,6 mnkr för perioden. Det positiva resultatet beror på att kostnader för friskvård kommer ojämnt fördelat över året. På helår prognostiserar kommunövergripande budget i balans.

Servicenämnd IT/Växel/Telefoni

Servicenämnd IT, Växel, Telefoni redovisar om 0,2 mnkr för perioden. Totalt prognostiserar servicenämnden IT/Växel/Telefoni en budget i balans på helåret.

Servicenämnd Ekonomi/Personal

Ekonomi/Personal redovisar ett överskott om 0,3 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott om 0,05 mnkr.

På den gemensamma löneenheten som Vårgårda delar med Herrljunga kommun prognostiseras ett underskott med 0,85 mnkr. Detta kompenseras delvis med överskott inom Vårgårdas egen personalenheten samt till viss del av överskott på ekonomienheten.

Åtgärder för budget i balans

Trots en budget i balans planerar verksamheten åtgärder för att få den gemensamma löneenheten i balans. Åtgärderna samverkans med Herrljunga och handlar om att se över personalsituationen.

Kommunledningskontoret (KLK)

Kommunledningskontoret (KLK) redovisar ett överskott om 0,4 mnkr för perioden. Lägre personalkostnader inom kanslienheten men även ökade statsbidrag från MSB är den främsta förklaringen.

Prognosen per helår är ett överskott med 0,2 mnkr, en förbättring med 0,5 mnkr sedan förra prognosen. Förbättringen avser bidrag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för civilt försvar och krisberedskap samt vakant tjänst.

Kultur och Fritid

Kultur och fritid redovisar ett utfall enligt budget för perioden. Prognosen per helår är en budget i balans, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Förskola/Grundskola

Förskola/Grundskola redovisar ett överskott med 5,6 mnkr för perioden. Prognosen per helår är en budget i balans.

Förskola prognostiserar en budget i balans. I prognosen ingår att verksamheten får del av internt tilläggsbelopp för barn i behov av särskilt stöd. För förskolorna i ytterområdena kommer barnantalet i stort sett vara oförändrat under hösten. Inom de centrala förskolorna kommer barnantalet att minska. Detta balanseras med att två avdelningar är vilande. I prognosen tas höjd för eventuell organisering av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Köp av förskoleplatser i annan regi och även försäljning av förskoleplatser till annan kommun har för perioden varit lägre än budgeterat. Nettokostnaderna är för perioden lägre än budgeterade men kan förändras under hösten. Prognosen är en budget i balans.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem i egen regi visar en budget i balans. Rektorerna arbetar för ekonomi i balans och effekten av det jobbet syns nu till viss del. En del enheter har fortsatt utmaningar att balansera personalbudget mot ram. I prognosen inberäknas kostnad under hösten för frukost på Gullhögskolan samt satsning av biblioteksverksamhet.

Från och med hösten 2025 har förändringar skett avseende organisation. Lindbladskolan är nu en enhet från förskoleklass till årskurs 6. Gullhögskolan har sedan januari ny ledning där förändringar i verksamheten har skett. En utvecklingsledare kommer att tillträda under hösten för att stödja arbetslag, rektorer och skolchef.

Anpassad grundskola visar en budget i balans. Inom anpassad grundskola är den största ekonomiska utmaningen att driva verksamhet inom två olika enheter. Under kommande år beräknas elevantalet öka i

anpassad grundskola. I dag finns anpassad grundskola inom Gullhögskolan och Fridhemskolan.

Det föreligger osäkerhet gällande vad ny lagstiftning per 1 juli kring säkerhetshöjande åtgärder kommer att innebära i kostnad. Det statliga bidraget täcker kostnader motsvarande ca 0,3 mnkr. Bidraget rekvireras och gäller både förskola, grundskola samt gymnasiet och vuxenutbildningen.

Åtgärder för budget i balans

Kommunfullmäktige beviljade ett tilläggsanalg till verksamhet förskola/grundskola (dnr 2025-000211) om 2,8 mnkr. Då Förskola/Grundskola prognostiserar en budget i balans kommer åtgärdsplanen som presenterades i Kommunstyrelsen 7 maj inte att verkställas.

Gymnasieskola/Musikskola

Gymnasieskola/Musikskola redovisar ett överskott med 1,2 mnkr för perioden. Prognosen per helår är en budget i balans.

Gymnasiet har under perioden haft ett överskott som prognostiseras att förbrukas under hösten då kostnaderna för interkommunal ersättning ökar. Detta är delvis planerat inom anpassad gymnasieskola medan det inom gymnasieskolan orsakas av att fler elever i höst sökt till andra skolor.

Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad redovisar ett överskott med 7,9 mnkr för perioden. Prognosen per helår är en budget i balans, vilket är en förbättring med 0,4 mnkr mot föregående prognos.

Den största orsaken till den positiva avvikelsen för perioden är en mild vinter i början på året samt att en hel del arbeten är planerade att utföras under hösten.

Inom verksamhetsområdet finns dock stora avvikelser, både positiva och negativa.

Samhällsbyggnad gemensam prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr på helår med anledning av kostnader för bostadsanpassningsbidrag, beslutade av Myndighetsnämnden för Lärande och omsorg.

Bygg och miljö prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr på helår. Vilket är en försämring med 0,5 mnkr jämfört med föregående prognos. Den främsta orsaken till underskottet är att bidragen för detaljplaner är lägre än budgeterat. Detta beror på att antagandet av småhusbyggnation inom områdena Fagrabo väst och Hallaberget har försenats, vilket i sin tur har förhindrat möjligheten att ansöka om bidrag.

Gata/Park prognostiserar ett överskott om 0,4 mnkr. Det är 0,3 mnkr bättre än tidigare prognos. Detta beror på lägre personalkostnader samt mindre utbetalda bidrag gällande vägbidrag än budgeterat.

Fastighet prognostiserar en budget i balans Utfallet för perioden är lägre än budgeterat och beror på mild vinter i början av året. Kostnaderna förväntas öka under hösten då fler antal arbeten är planerade. För både Gata/Park och för fastighet råder det stor osäkerhet inför kommande väder i höst/vinter som kan påverka kostnadsutfallet.

Kostenheten och lokalvård prognostiserar totalt ett överskott om 0,6 mnkr vilket är förbättring mot föregående prognos. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Renhållning redovisar ett positivt utfall per helår om 1,1 mnkr och prognosen på helår är ett överskott om 1,0 mnkr, vilket följer tidigare prognos. Överskottet beror på lägre entreprenadkostnader än budgeterat och prognostiserat.

VA-verksamheten har budgeterat för ett överskott om 0,5 mnkr för att minska taxekollektivets skuld till kommunen. För helår prognostiseras ett överskott om 1,0 mnkr som följer tidigare prognos. Vilket beror på lägre personalkostnader på grund av fortsatt vakant VA-chef.

Socialtjänst

Socialtjänst redovisar ett underskott på 1,9 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott om 2,9 mnkr vilket är en försämring med 3,5 mnkr jämfört med föregående prognos. Detta på grund av att Försäkringskassan ställt krav på kommunen gällande återbetalning på 4,4 mnkr. Bortsett från detta krav har socialtjänsten en förbättrad prognos totalt sett med 0,9 mnkr jämfört med föregående prognos. Förbättringen beror på mer statsbidrag än tidigare prognos.

De centrala delarna prognostiserar med ett underskott på 0,8 mnkr vilket är en försämring jämfört med 3,4 mnkr föregående prognos. Försämringen kan fullt ut härledas till återkravet från Försäkringskassan och förbättringen beror på mer statsbidrag än tidigare prognos.

Resursenheten prognostiserar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott på 0,5 mnkr vilket är en försämring med 0,5 mnkr. Hela underskottet kan härledas till kostnader för sociala kontrakt.

Funktionsstöd prognostiserar ett underskott på 0,4 mnkr vilket är samma som föregående prognos. Underskottet beror främst på att kommunens egna boenden har högre kostnader än budget.

Verksamheten har fått uppdrag att minska personalkostnaderna och se över hur bemanningstillsättningen går till.

Arbetsmarknadsenheten prognostiserar ett underskott på 1,2 mnkr vilket är samma som föregående prognos. Underskottet finns främst inom sysselsättning där det finns fler sysselsättningsåtgärder än budgeterat. Även ett visst underskott på flyktingverksamheten för minskade intäkter ligger med i prognosen.

Vuxenutbildningen har en budget i balans. Eventuella över- eller underskott påverkar inte socialtjänstens totala avvikelse då detta sker via en separat reglering i samverkan med Herrljunga kommun.

Åtgärder för budget i balans

Underskottet beror på återkrav från Försäkringskassan. Den första åtgärden som vidtas är att överklaga beslutet i förhoppning om att häva återkravet.

Vård och Omsorg

Vård och Omsorg redovisar ett underskott på 2,7 mnkr för perioden. Prognosen per helår är ett underskott om 4,5 mnkr vilket är en förbättring med 3,1 mnkr jämfört med förra prognosen. Förbättringen beror dels på tilläggsanslaget från kommunfullmäktige om 2,0 mnkr, dels på förbättringar inom främst nattverksamheten.

De centrala delarna prognostiserar ett överskott på 3,7 mnkr, som till stor del kan härledas till statsbidrag som bokförs centralt

Hälso- och sjukvården prognostiserar en budget i balans vilket är samma som föregående prognos.

Hemtjänstens egna utförare dagtid prognostiserar ett underskott på 2,1 mnkr. Vilket är samma som föregående prognos. Verksamheten har haft höga kostnader under de senaste månaderna för introduktioner av vikarier därav ingen förbättring av prognosen.

Hemtjänst bistånd prognostiserar ett överskott på 1,0 mnkr som kan härledas till att det är budgeterat med ett för högt antal timmar inför 2025.

Nattverksamheten prognostiserar ett underskott om 3,0 mnkr. Vilket är en förbättring om 1,0 mnkr jämfört med föregående prognos. Förbättringen kan bland annat härledas till minskad dubbelbemanning.

Särskilt boende prognostiserar ett underskott på 3,9 mnkr för båda enheterna, vilket är en försämring på 0,4 mnkr. Försämringen förklaras av högre nettokostnader i jämförelse med vad prognosen först pekade på. Avdelning Björken är nu stängd och verksamheten arbetar med att anpassa sig till färre platser.

Myndighet prognostiserar ett underskott om 0,2 mnkr, detta är en försämrad prognos på grund av att verksamheten har behövt tagit in en konsult över sommaren för att säkerställa att verksamheten fungerar.

Åtgärder för budget i balans

Vård och omsorg (tkr)	Belopp 2025	Beräknad effekt i augustiprogn.
Se över dubbelbemanning	900	500
Använda statsbidrag Nära vård till befintlig budget	1 000	1 000
Vakanshålla en verksamhetstjänst (hösten)	300	300
Ändra schemaläggning natt (9 timmars pass)	600	Påbörjad
Effektivisera bemanning inom hemtjänst	2 850	Pågår/300
Organisera om hemtjänstinsats matinköp	325	Pågår
Ej ersätta hela dagpass inom vård och omsorg	350	Pågår/200
Administration inom Vård och omsorg	350	Pågår
Minska fyra verksamhetstjänster	1 375	Pågår
Stänga ner Trevnaden matdistribution	200	Påbörjad
Stänga del av avdelning Björken	350	100
Tilläggsanslag från KF		2 000
Total effekt 2025	8 900	4 400

Åtgärdsförslag avseende "Inte kommunbidragsfinansiera Björnen" har flyttats ut från åtgärdslistan och behandlas i eget ärende

Vård och omsorg har genomfört åtgärder med effekt motsvarande 4,4 mnkr. Jämfört med februariprognosen som pekade på ett underskott om 8,9 mnkr. Helårsprognosen för Vård och Omsorg är i delårsbokslutet 4,5 mnkr. Verksamheten fortsätter jobba på kvarstående åtgärdsförslag med förhoppning om att förbättra prognosen ytterligare 2025 och för att skapa bättre förutsättningar för en ekonomi i balans till 2026

Verksamhetens finans

Under denna verksamhet redovisas inget utfall. Här budgeteras kostnader för löneökningspott samt kapitalkostnadspott som sedan fördelas ut till verksamheterna efter att lönerevidering fastställs samt efter att investeringsprojekt aktiveras. Verksamhetens finans prognostiserar ett underskott på 2,5 mnkr. Underskottet består i att kapitalkostnaderna ökar med 3,0 mnkr samtidigt ligger lönepotten budgeterad på 3,5 procent och då utfallet för kommunen som helhet bedöms landa på 3,4 procent prognostiseras ett överskott om 0,5 mnkr

Gemensamma kostnader

Under gemensamma kostnader finns främst kostnader avseende pensionsutbetalningar, särskild löneskatt, reglering av semesterlöneskuld samt reglering för finansiell leasing. Den enskilt största posten är pensionsutbetalningarna. Vårgårda kommun får en pensionsprognos två gånger per år, en i augusti och en i december. Prognosen för augusti visar att pensionsutbetalningarna ligger i nivå enligt budget.

Investeringsredovisning

(mnkr)	Urspr budget År	Om- budget År	Budget År	Utfall 2508	Avvikelse mot budget 2508	Prognos 2025	Prognos- avvikelse mot budget 2025
Investering < 3 mnkr	27,7	2,2	29,9	13,8	16,1	29,0	0,9
Markköp	0,0	0,0	0,0	1,5	-1,5	0,0	0,0
Inventarier nytt äldreboende	0,5	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nytt äldreboende	74,0	26,3	100,3	8,8	91,5	31,0	69,3
Musikskola Kulturen	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0
Behov anpassad grundskola	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Ågatan brandskyddsåtgärder	0,0	1,7	1,7	1,9	-0,2	1,7	0,0
Förskola Centrum	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
Sprinkler	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5	0,0	1,5
Ombyggnad tillbyggnad	5,0	0,0	5,0	0,7	4,3	3,5	1,5
Närunga	0,5	-1,3	-0,8	6,6	-7,4	-0,8	0,0
Anpassning lokaler SÅBO	2,5	4,2	6,7	0,1	6,6	2,0	4,7
Ombyggn Asklanda mottagnkök	5,0	1,0	6,0	0,2	5,8	0,8	5,2
Ombygg/tillbyggnad Gullhögen	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
Sporthall återinvestering	0,0	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
Investering > 3 mnkr	89,2	32,7	121,9	19,7	102,2	39,8	82,2
Hjultorps ARV reningsv. utökn.	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,5	0,0	0,0
Ny återvinningscentral	0,0	0,6	0,6	0,8	-0,1	0,6	0,0
Påbyggnad med kran avloppsbil	0,0	0,0	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,0
VA renov, anl o ledn nät	7,8	0,0	7,8	0,5	7,3	7,8	0,0
Dagvatten, öka kapacitet i Vga	2,0	0,0	2,0	0,1	1,9	2,0	0,0
Slamavvattnare	0,0	0,0	0,0	0,4	-0,4	0,0	0,0
Ringgatan Dagvatten	0,0	0,0	0,0	1,6	-1,6	0,0	0,0
VA-verk o pumpstationer	0,5	0,0	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0
Vattendom brunn B7	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0
Spillvattenledning söder om Vå	6,0	0,0	6,0	0,1	5,9	0,2	5,8
V-ledning till vattentorn	4,0	5,4	9,4	0,1	9,3	0,2	9,2
Isolering av slamlada	0,0	0,0	0,0	0,5	-0,5	0,0	0,0
Inkommande avlopp Hjultorp	0,0	0,0	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,0
Oxelvägen, Lagmansholm	0,0	0,0	0,0	0,7	-0,7	0,0	0,0
Hjullastare Renhållning	3,0	0,0	3,0	2,4	0,6	3,0	0,0
Avgiftsfin investeringar	23,3	6,0	29,3	9,5	19,9	14,3	15,0
Expl Flaskeberget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA Nyansl Varelidsv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunalt VA Horla	3,0	15,3	18,3	0,2	18,1	0,7	17,6
Anslutningsavgifter VA	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA till Rasta	0,0	0,0	0,0	3,0	-3,0	0,0	0,0
Anslutning Stockholmsvägen	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,5	0,0	0,0
Anslutningsavg VA	3,0	15,3	18,3	2,6	15,7	0,7	17,6
Summa investeringar	143,2	56,3	199,5	45,6	153,9	83,8	115,7

Investeringar

Budgeten för investeringar utgår från beslutad investeringsbudget för år 2025 samt ombudgeteringar från 2024. Prognosen redogör för kostnadsutfallet innevarande år och således inte för investeringarnas totala prognos i de fall de sträcker sig över flera år. Detta redovisas i tabell längre ner i dokumentet.

Kommunens investeringsutgifter har uppgått till 46 mnkr per den siste augusti. Årsbudgeten uppgår till 199,5 mnkr inklusive ombudgeteringar från tidigare år. Prognosen på helår för kommunens investeringar är 83,8 mnkr, 42 procent av årets investeringsbudget. Det låga utfallet beror på förseningar och att hela budgetar inte kommer hinna förbrukas under året som är kvar.

Investeringar < 3 mnkr

Prognosen för mindre investeringar följer budgeten relativt väl med en avvikelse att 0,9 mnkr inte beräknas utnyttjas under året.

Investeringar > 3 mnkr

Prognosen för större investeringar visar på ett stort överskott i jämförelse med budget där 39,8 mnkr, 33 procent utnyttjas. Det låga utfallet beror på att arbetet med det nya äldreboendet blev förskjutet cirka åtta månader. Projektet prognostiserar att hålla den totala budgeten.

Projektet om- och tillbyggnad Gullhögskolan prognostiserar fortsatt överskott då arbetet blivit förskjutet.

Projekt Sprinkler ligger just nu vilande då inget behov framkommit. Projekt Ombyggnad, tillbyggnad Närunga och Ombyggnad Asklanda mottagningskök är också förskjutet och hela budgeten kommer inte hinna förbrukas under 2025.

Avgiftsfinansierade investeringar

De avgiftsfinansierade investeringarna prognostiserar ett överskott vilket beror på att arbetet med vattenledning till vattentorn och spillvattenledning söder om Vårgårda inte planeras att genomföras under 2025.

Avgiftsfinansierade investeringar

Kommunalt VA Horla har påbörjats men där hela budgeten inte kommer hinna förbrukas under året.

Fleråriga investeringar

Investeringar >3 mnkr Belopp netto (tkr)	Total budget projekt	Totalt utfall		Prognos projekt	Avvikelse Budget prognos
		tom aug 2024	Kvar av budget		
Nytt äldreboende	276,9	40,8	236,1	276,9	0
Sporthall återinvestering	6,0	5,6	0,4	6,0	0
Ombyggnad mottagningskök	17,1	9,2	7,9	17,1	0
Ombyggnad/tillbyggnad Gullhögen	26,0	0,2	25,8	26,0	0
Om/ tillbyggnad Närunga	5,0	0,7	4,3	5,0	0
Ågatan brandskyddsåtgärder	3,3	3,5	-0,2	3,5	-0,2
Summa investeringar >3 mnkr	337,3	60,0	277,4	337,5	-0,2

Arbetet med nytt äldreboende är pågående och i februari 2025 fattade kommunfullmäktig beslut om startbesked av nytt äldreboende.

Projekt Ågatan brandskyddsåtgärder är färdigt. Utfallet visar ett underskott om 0,2 mnkr. Underskottet beror på att projektet initialt omfattade fyra lägenheter, under arbetets gång upptäcktes dock att även en femte lägenheten ej uppfyllde rätt brandklassning. Trots att tidigare bygghandlingar hävdade det. Därav medförde detta ytterligare kostnader.

För övriga projekt finns inga indikatorer på avvikelse från budget.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Nedan redovisas Vatten- och avloppsverksamheten.

Renhållningsverksamhetens resultat särredovisas i helårsbokslutet.

För delåret redovisas ett överskott om 1,1 mnkr. Orsaken är framför allt lägre personalkostnader men även lägre kostnader avseende avloppsreningsverk än budgeterat. VA har för året budgeterat för ett överskott på 0,45 mnkr i syfte att minska taxekollektivets fordran till kommunen.

Vakant VAchef-tjänst samt minskade kostnader avseende avloppsreningsverk bidrar till att prognosen på helår är ett överskott på 0,95 mnkr, det vill säga en positiv avvikelse på 0,5 mnkr mot det budgeterade överskottet.

Resultaträkning Avgiftsfinansierad verksamhet

(mnkr)	Utfall 202408	Utfall 202508	Budget 2025	Prognos 2025
Verksamhetens intäkter	15,4	15,3	24,7	24,7
Verksamhetens kostnader	-12,2	-11,2	-18,5	-18,0
Avskrivningar/Nedskrivningar	-2,4	-2,5	-3,9	-3,9
Verksamhetens nettokostnader	0,8	1,5	2,3	2,8
Finansiella intäkter	-	-	-	-
Finansiella kostnader	-0,8	-1,5	-1,8	-1,8
Resultat före avsättning	0,0	0,0	-0,5	-1,0
Tillskott från resultatfond	0,0	0,0	-0,5	-1,0
Justerat årets resultat	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansräkning Avgiftsfinansierad verksamhet

	Utfall 202408	Utfall 2024	Utfall 202508
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	62,3	89,3	106,1
Summa anläggningstillgångar	62,3	89,3	106,1
Omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Summa tillgångar	62,3	89,3	106,1
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Ingående eget kapital	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	0,0	0,0	0,0
Summa eget kapital	0,0	0,0	0,0
Långfristiga skulder	60,9	89,0	106,1
Kortfristiga skulder	1,4	0,3	-0,8
Summa skulder	62,3	89,3	105,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	62,3	89,3	105,3

Tabell: Vatten- och avloppsverksamhetens balansräkning

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgång

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelse

Förpliktelser i form av borgensåtaganden, ställda panter och dylikt.

Avskrivning

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångarnas värde som ska spegla värdeminskningen.

Avsättningar

Förpliktelse som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt.

Balanskrav

Lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen. Här framgår vilka tillgångar och skulder kommunen hade vid bokslutstillfället.

Driftsredovisning

Redovisar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året ställt mot budget.

Eget kapital

Kommunens samlade överskott och underskott

Exploateringsverksamhet

Åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder eller industrier.

Kapitalkostnad

Periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning, dels av ränta på bundet kapital.

Kassaflödesanalys

Visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringen.

Kassalikviditet

Är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. Vid 100 procent täcks de kortfristiga skulderna av likvida medel, kortfristiga fordringar och kortfristiga placeringar.

Kommunbidrag

Tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Komponentavskrivning

Avskrivningsmetod som används när skillnaden i förbrukningen av en

materiell anläggningstillgångs betydande delar är väsentlig. Respektive komponent skrivs av separat.

Likviditet

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsredskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Nettokostnadsandel

Hur stor andel av skatteintäkterna och generella statsbidrag som har gått åt till att finansiera verksamhetens nettokostnader och finansiella poster.

Omsättningstillgång

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

RKR

Rådet för kommunal Redovisning som har i sin roll som normgivande organ i att utveckla god redovisningssed enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap.

Skattefinansieringsgrad av investeringar

Beskriver hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad.

SKR

Sveriges Kommuner och Regioner

Ränteswapp

Är en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden

Självfinansieringsgrad

Visar hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansierats med egna medel. (Avskrivningar + periodens resultat)/Nettoinvesteringar

Skuldsättningsgrad

Visar hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade av främmande kapital. Motsatsen till soliditet.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas. Ju högre soliditet desto starkare finansiellt handlingsutrymme.

Finansiell leasing

Finansiella leasingavtal innebär att leasetagaren övertar de ekonomiska risker och fördelar kopplade till att äga en tillgång.

Operationell leasing leasing

Operationella leasingavtal definieras som leasingavtal som inte är finansiella, det vill säga om bedömningen görs att ett leasingavtal inte är finansiellt är det per automatik operationellt.